

SPRAVODAJCA

Žilinskej univerzity v Žiline

Roč. XXXV

3

2017

máj - jún

Ruská delegácia na UNIZA

strana 3

Rozhovor s Ing. Janglom

strana 7

Úspechy UNIZA na Finále univerzít

strana 26

ISSN 1339-4134

Vážená akademická obec Fakulty humanitných vied UNIZA – využívajte možnosti akademickej samosprávy!

Humanitné vedy sú šiestou zo základných skupín odborov vedy a techniky tak, ako sú definované Organizáciou pre hospodársku spoluprácu a rozvoj. Toto delenie bolo prevzaté aj do aktuálne platných právnych predpisov v Slovenskej republike upravujúcich oblasť štátnej podpory výskumu a vývoja. Spolu so spoločenskými vedami patria medzi vedné disciplíny s rastúcou dôležitosťou – v prípade ich kvalitných výstupov, sú veľmi často vo vyspelých štátoch využívané okrem iného aj na riadenie spoločnosti a hospodárstva.

Oprávnene vedenie univerzity od fakulty, ktorá má po premenovaní v názve „**humanitných vied**“, očakávalo naplnenie myšlienky univerza pre komplexnosť univerzitného vzdelania. Samotný význam slova humanizmus má svoje korene v XV. – XVI. storočí – ako spoločenské a kultúrne hnutie v období renesancie, založené na poznaní antickej vzdelanosti. Už stredovekú školskú vzdelanosť ovplyvnila neskorá antika, keď vznikla sústava akademickej predmetov – slobodné umenia, ktoré sa stali základom stredovekého vzdelávacieho systému. Vyučovala sa dialektika, často označovaná aj za logiku. Poučovala o zásadách logického usporiadania myšlienok pri koncipovaní textov. Na univerzitách sa z nej vyvinulo ars disputandi (**umenie diskusie a polemiky**). Na pôde dialektiky boli položené, vďaka Boetiovým príkladom Aristotela a Porfyria, teoretické základy filozofie, na ktoré nadviazal aj objav ďalších Aristotelových textov.

Nositelmi tak vznešeného názvu „humanitné vedy“ sú mnohé významné fakulty na svetových univerzitách, ale aj na Slovensku. Súčasťou našej univerzity je tiež Fakulta humanitných vied. V akademickej roku 2010/2011 odvolávala vtedajšieho dekana, ktorého si slobodne demokraticky v akademickej senáte zvolila. Neriešila svoje problémy tam, kde vznikali – na fakulte, ale do celého sporu a mediálneho priestoru vtiahla univerzitu ako celok, dokonca aj iné inštitúcie. Ani ďalšie voľby nezvládla bez zbytočných emócií. Opätovne sa rukojevníkom stala univerzita. Zdá sa, že umenie ars disputandi je tejto humanitnej fakulte cudzie. Pod tak vznešeným názvom sme očakávali, že osobnosti, ktoré na nej pôsobia, budú akademickej obec kultivovať, povznášať a viesť k múdrosti. Čoho sme sa dočkali? Čoraz viac sa ako univerzita vidíme v médiách

najmä v negatívnom obraze. Otázky a odpovede dotýkajúce sa interpersonálnych vzťahov sa stávajú pravidelnou rubrikou regionálnej tlače. **A tak sa oprávnene pýtame, má táto fakulta funkčné samosprávne orgány? Kde inde, ak nie priamo na akademickej pôde fakulty, vzniká priestor na diskusiu i riešenie aktuálnych tém?**

Rozsah samosprávnej pôsobnosti a práva fakulty sú vo vysokoškolskom zákone dostačujúce na to, aby ich akademická obec vedela správne používať. Dekan má právo vystúpiť na zasadnutí senátu v súlade s jeho rokovacím poriadkom a rovnako dekan fakulty sa senátu zodpovedá. Fakulta je samosprávou. To znamená, že senátori sú volení zástupcovia akademickej obce. Ich právom i povinnosťou je zastupovať: viesť kritickú diskusiu, polemizovať, predkladať vlastné riešenia, komunikovať s akademickej obcou – dozeráť, prezentovať, presadzovať jej práva, riešenia, názory atď. Rokovania senátu sú verejné. Každý člen akademickej obce má právo vystúpiť, diskutovať, prinášať nové témy i riešenia. Inštitúcia akademickej obce senátu je nastavená systémovo dobre. Je len na konkrétnych členoch akademickej obce, ako dobre či kvalitne ju budú vykonávať. Či im bude slúžiť pre dobro veci a efektívnu správu. Preto si na záver položíme otázku: **Je medializácia interných problémov fakulty riešením?** Odpoveď nie je jednoznačná – to treba pripustiť. Jednoznačné však je, že interné možnosti na riešenie problémov neboli a nie sú využívané efektívne a správne. Preto Vám adresujeme výzvu: **„Vážená akademická obec Fakulty humanitných vied UNIZA – využívajte možnosti akademickej samosprávy v čo najväčšej miere! Ide o demokratický inštitút, takže musí vo svojej podstate vypočuť hlas väčšiny s prihliadnutím na práva menšín. Toto je cesta, ktorá skutočne pomôže. Pluralitný princíp znamená, že jednotlivé názory spolu slobodne súťažajú. Uchádzajú sa o hlasy vo voľbách. Preto, ak ste presvedčení o správnosti Vašich názorov a riešení, argumentujte v rámci Vašej akademickej obce: prezentujte im Vaše názory a riešenia a uchádzajte sa o jej podporu. Je možné, že ju odmietnu? Áno, a práve táto možnosť je najväčším systémovým pozitívom samosprávnej demokracie.“**

Vedenie Žilinskej univerzity v Žiline

Prvý krok k spolupráci s Carletonskou univerzitou

Prorektor pre vedu a výskum prof. Ing. Ján Čelko, CSc., prijal na pôde UNIZA dňa 4. apríla 2017 prorektorku pre výskum a medzinárodné vzťahy Carletonskej univerzity prof. Pauline Rankin.

Návšteva prof. Rankin sa uskutočnila na základe iniciatívy veľvyslancu Slovenskej republiky v Kanade Andreja Drobu. V Bratislave mala pani profesorka najprv stretnutie na Ministerstve školstva, vedy, výskumu a športu SR. Následne navštívila Univerzitu Komenského a Ekonomickú univerzitu v Bratislave, Univerzitu Mateja Bela v Banskej Bystrici, Technickú univerzitu v Košiciach a nakoniec Žilinskú univerzitu v Žiline. Na UNIZA prebiehali stretnutia s hlavnými predstaviteľmi Elektrotechnickej fakulty a Fakulty riadenia a informatiky UNIZA. Boli orientované najmä na možnosti budúcej

spolupráce v oblasti vývoja. Pani profesorka boli predstavené laboratóriá EF, Univerzitný vedecký park a jeho aktivity, medzi ktoré patrí i významný medzinárodný projekt ERAChair. Prof. Rankin navštívila Slovensko po prvýkrát, cítila sa tu príjemne a budúcu spoluprácu vidí veľmi pozitívne. Najviac ju zaujali autonómne vozidlá a stavby. Carletonská univerzita a UNIZA majú množstvo spoločných znakov, čo vytvára priestor pre možné námety na kooperáciu v budúcnosti.

Prof. Rankin pracuje v súčasnej dobe i ako poradca na Ministerstve zahraničných vecí. Má doktorát z politických vied z Carleton Univerzity a rozsiahle skúsenosti s medzinárodnými rozvojovými projektmi, ktoré ponúkajú strategické poradenstvo a školenia v Rusku, na Ukrajine, v Číne, Etiópii,

Bangladéši, Tunisku, Južnej Afrike, Turecku a na celom južnom Kaukaze. Je autorkou a spoluautorkou viacerých publikácií orientovaných na rodovú rovnosť a politiku.

Carletonská univerzita je nezávislá univerzita, ktorá sa venuje pokroku prostredníctvom disciplinárneho a interdisciplinárneho vzdelávania, štúdia a výskumu, tvorby a šírenia vedomostí a zlepšovania jej komunity. Sídlí v Ottawe a slúži ľuďom nielen z Kanady, ale z celého sveta. V tomto roku slávi Carletonská univerzita 75. výročie od svojho vzniku a vyškolila už viac ako 140 000 odborníkov pripravených na rýchlo sa meniaci trh práce.

Ing. Martina Takáčová
Oddelenie pre medzinárodné vzťahy a marketing UNIZA

Ruská delegácia z RSREU na UNIZA

V dňoch 23. - 26. apríla 2017 privítala UNIZA na akademickej pôde delegáciu z Ryazan State Radio Engineering University (RSREU), ktorej členmi boli rektor RSREU Viktor S. Gurov, riaditeľka Inštitútu medzinárodných aktivít RSREU Natalia E. Yesenina a docent Fakulty informatiky RSREU Dmitry A. Perepelkin.

Prvý kontakt medzi univerzitami vznikol medzi doc. D. A. Perepelkinom a Ing. Vojtechom Šimákom, PhD., z Katedry riadiacich a informačných systémov Elektrotechnickej fakulty UNIZA, v máji 2016 na 11. medzinárodnej konferencii Elektro 2016 organizovanou EF UNIZA vo Vysokých Tatrách.

Dôvodom stretnutia na UNIZA bolo podpísanie zmluvy o spolupráci na úrovni rektorov oboch univerzít (Dr. h. c. prof. Ing. Tatiana Čorejová, PhD., a prof. Ph. Dr. Viktor S. Gurov). Následne prebehlo rokovanie rektora RSREU s dekanom Elektrotechnickej fakulty UNIZA, prof. Ing. Pavlom Špánikom, PhD., o spolupráci.

Vzácní hostia tiež navštívili všetky katedry Elektrotechnickej fakulty UNIZA, výučbu ruského jazyka na Fakulte humanitných vied a Le-tecké výcvikové a vzdelávacie centrum (LVVC) UNIZA na letisku v Dolnom Hričove.

RSREU vznikla v roku 1951. Nachádza sa v starobylom ruskom meste Ryazan. Univerzita patrí medzi popredné vzdelávacie inštitúcie v Rusku. Od svojho založenia vyškoliла vyše 50 000 odborníkov. V súčasnosti je na nej zapísaných viac ako 6 500 študentov a na 5 fakultách ponúka 23 bakalárskych, 13 magisterských a 36 postgraduálnych študijných programov. Univerzita je vybavená modernými výskumnými zariadeniami, ktoré sa vo veľkej miere využívajú vo vzdelávacom procese.

Ing. Martina Takáčová

Oddelenie pre medzinárodné vzťahy a marketing UNIZA

Ocenenie Zväzu logistiky a zasielateľstva SR prof. Ing. Jozefovi Gnapovi, PhD.

Dňa 27. apríla 2017 na oslave 25. výročia založenia Zväzu logistiky a zasielateľstva Slovenskej republiky (ZLZ SR) v Bratislave, bolo odovzdané z rúk prezidenta zväzu Ing. Františka Komoru vedúcemu Katedry cestnej a mestskej dopravy FPEDAS UNIZA a garantovi študijného odboru dopravné služby a študijného programu zasielateľstvo a logistika **prof. Ing. Jozefovi Gnapovi, PhD.**, čestné uznanie za celoživotnú prácu v oblasti dopravy, logistiky a zasielateľstva a prínos pre rozvoj zasielateľstva na Slovensku.

ZLZ SR združuje organizácie, ktoré podnikajú v oblasti logistiky a zasielateľstva v SR, ale má aj pridružených členov. Väčšinou sú to stredné a vysoké školy, ktoré zabezpečujú vzdelávanie v oblasti logistiky, zasielateľstva a dopravy v SR. Pridruženým členom ZLZ SR je aj Fakulta prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov Žilinskej univerzity v Žiline.

ZLZ SR je členom Medzinárodného združenia zasielateľských zväzov (FIATA), Európskej organizácie pre zasielateľstvo, dopravu, logistiku a colné služby (CLECAT), Medzinárodnej obchodnej komory (ICC), Európskej asociácie bezpečnostných poradcov pre nebezpečné veci (EASA) a Slovenskej

obchodnej a priemyselnej komory (SOPK). Prof. Ing. Jozef Gnap, PhD., je členom predstavenstva ZLZ SR a predsedom sekcie vydavateľstva a vzdelávania. Zároveň je aj odborným grantom akreditovaného kurzu Špedičný expert v zasielateľstve - FIATA Diploma. Tento kurz má okrem národnej akreditácie Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR aj akreditáciu FIATA s platnosťou na štyri roky. Štandardy tejto celosvetovej asociácie zasielateľských zväzov vyžadujú okrem odbornej garancie lektorov aj dodržiavanie obsahu vzdelávania a systému skúšania, ako aj prepojenie na odbornú prax. Účastníkom kurzu celoživotného vzdelávania z praxe sú vydané

diplomy (FIATA Diploma), ktoré majú celosvetovú platnosť. Kurz zabezpečuje Fakulta prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov UNIZA na základe spolupráce so ZLZ SR.

Ocenenie od ZLZ SR si prevzali aj Ing. Jiří Kládva, CSc., z ČR - bývalý generálny tajomník združenia ČESMAD a zakladateľ Dopravných novin, a Peter Menczer - dlhoročný člen predstavenstva a v súčasnosti prvý viceprezident ZLZ SR.

Do spolupráce so ZLZ SR sú zapojení aj ďalší členovia katedry.

Doc. Ing. Vladimír Konečný, PhD.

Zástupca vedúceho Katedry cestnej a mestskej dopravy FPEDAS

Nový profesor

Oddelenie pre vedu a výskum Rektorátu Žilinskej univerzity v Žiline oznamuje, že prezident Slovenskej republiky Andrej Kiska vymenoval s účinnosťou od **18. mája 2017** za profesora **doc. Ing. Petra Brídu, PhD.**, z Elektrotechnickej fakulty UNIZA v študijnom odbore 5.2.15 telekomunikácie.

Noví docenti

Oddelenie pre vedu a výskum Rektorátu Žilinskej univerzity v Žiline oznamuje, že rektorka Žilinskej univerzity v Žiline Dr. h. c. prof. Ing. Tatiana Čorejová, PhD., udelila s účinnosťou od **1. mája 2017** vedecko-pedagogický titul docent:

- **Ing. Františkovi Novému, PhD.**, zo Strojnickej fakulty UNIZA v študijnom odbore 5.2.7 strojárské technológie a materiály,
- **Ing. Jurajovi Mužikovi, PhD.**, zo Stavebnej fakulty UNIZA v študijnom odbore 5.1.5 inžinierske konštrukcie a dopravné stavby.

Ing. Janka Macurová
Oddelenie pre vedu a výskum UNIZA

Jazykové okienko

Pri vypracúvaní rôznych písomností súvisiacich s vedeckovýskumnou a pedagogickou prácou je potrebné uvádzať názvy jednotlivých súčastí univerzity, pričom ich ne/správne písanie býva častým predmetom diskusií.

Zásady písania veľkých písmen vo vlastných menách sú ukotvené v Pravidlách slovenského pravopisu (VEDA 2000), v VI. kap. Písanie veľkých písmen, podkap. 1.3.3. V časti 4 sa uvádza, že názvy škôl, fakúlt, katedrií, rektorátov a dekanátov vysokých škôl sa píšú s veľkým začiatočným písmenom, keď je pri nich uvedené presné určenie sídla, resp. príslušnosť k inštitúcii (Katedra multimédií a informačno-komunikačných technológií Elektrotechnickej fakulty Žilinskej univerzity v Žiline, Dekanát (alebo Dekanstvo) Fakulty bezpečnostného inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline, Rektorát Žilinskej univerzity v Žiline). Ak sa neuvádza plný názov, píšú sa názvy katedrií a fakúlt s malým začiatočným písmenom (vedúci katedry multimédií a informačno-komunikačných technológií, na pôde elektrotechnickej fakulty).

Pravidlá slovenského pravopisu upravujú aj správne písanie oddelení, odborov, sekcií, rád, komisií a iných podobných organizačných alebo pomocných jednotiek inštitúcií, ústavov, úradov, podnikov... Tie sa nepokladajú za vlastné mená, a preto sa píšú s malým začiatočným písmenom (oddelenie pre medzinárodné vzťahy a marketing Žilinskej univerzity v Žiline).

-sp-

PISA 2015 – Výzvy pre slovenské školstvo

Dňa 18. mája 2017 sa v Aule Datalan Žilinskej univerzity v Žiline pod záštitou ministra školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky prof. Ing. Petra Plavčana, CSc., uskutočnila odborná konferencia k výsledkom medzinárodnej štúdie PISA, ktorú zorganizoval Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania (NÚCEM) v spolupráci so Štátnym pedagogickým ústavom.

Účastníkmi konferencie boli v prevažnej miere učители, zástupcovia a riaditelia základných a stredných škôl, ale tiež zástupcovia štátnych inštitúcií zastrešujúcich oblasť vzdelávania. Okrem nich sa konferencie zúčastnili aj predstavitelia ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR - štátny tajomník Mgr. Peter Krajňák a generálny riaditeľ sekcie regionálneho školstva Ing. Marián Galan, ktorí v úvode konferencie v krátkych príspevkoch informovali o činnosti MŠVVaŠ SR vo výchovno-vzdelávacej oblasti a o plnení vecného a časového plánu opatrení na zlepšenie výsledkov žiakov v štúdiu PISA.

Po úvodných slovách zástupcov MŠVVaŠ SR konferenciu spoločne otvorili riaditeľka NÚCEM PhDr. Romana Kanovská a riaditeľ Štátneho pedagogického ústavu doc. PhDr. Ľudovít Hajduk, PhD.

Cieľom konferencie bolo prezentovať a zhodnotiť výsledky medzinárodnej štúdie PISA 2015 v jednotlivých testovaných oblastiach. Výsledky slovenských žiakov a koncepciu testovania spolu s názorovými ukážkami testových úloh prezentovali Mgr. Júlia Miklovičová, PhD., a Mgr. Jakub Valovič z NÚCEM. Samostatne bola venovaná pozornosť prírodovednej gramotnosti, ktorá bola v roku 2015 hlavnou testovanou oblasťou.

Zamestnanci Štátneho pedagogického ústavu predstavili zúčastneným ich plnenie vecného a časového plánu opatrení na zlepšenie výsledkov žiakov vo všetkých troch testovaných oblastiach – matematickej, čitateľskej a prírodovednej gramotnosti. Príspevok doc. RNDr. Mariána Kireša, PhD., z UPJŠ v Košiciach bol zameraný na skúsenosti, príklady dobrej praxe a aktivity spojené s problematikou bádateľsky orientovanej výučby. Príkladom dobrej praxe pri vyučovaní chémie sa venovali aj pedagogičky RNDr. Zuzana Dzuríšinová, PhD., Mgr. Ivana Ľuptáčiková, Mgr. Alžbeta Slavkovská. Zástupcovia Štátneho inštitútu odborného vzdelávania Ing. Gabriela Horecká a RNDr. Mária Hrušová účastníkom konferencie prezentovali svoje námety, ako rozvíjať prírodovednú gramotnosť žiakov prostredníctvom realizovaných národných projektov. Záverečnú bodku za zaujímavými a inšpiratívnymi príspevkami urobila PaedDr. Darina Výbohá, PhD., z Metodicko-pedagogického centra v Bratislave, ktorá vo svojom príspevku prinášala odpovede na otázku: „Načo nám je prírodovedná gramotnosť?“. Konferenciu s pozitívnou výzvou do budúcnosti ukončila riaditeľka Národného ústavu certifikovaných meraní vzdelávania PhDr. Romana Kanovská.

Medzinárodná štúdia PISA (Programme for International Student Assessment) je označovaná ako jeden z najväčších projektov v oblasti vzdelávania. Cieľom štúdie je v pravidelných intervaloch (3-ročných cykloch) zisťovať a podávať informácie o kvalite vedomostí a zručností 15-ročných žiakov. Program nepodáva len informácie o výsledkoch, ale dáva priestor aj pre analýzy získaných údajov v širšom kontexte a prináša námety na zlepšenie vzdelávacej politiky. Každá krajina, ktorá sa štúdie zúčastní, má možnosť tieto výsledky zhodnotiť a využiť ich na revitalizáciu vzdelávania, jeho obsahu a procesov, ale taktiež aj na posilnenie postavenia učiteľa a žiaka v spoločnosti.

Ing. Martina Takáčová

Oddelenie pre medzinárodné vzťahy a marketing UNIZA

Kniha Horného Považia 2016

V Krajskej knižnici v Žiline sa už po jedenásťkrát uskutočnilo slávnostné vyhodnotenie čitateľskej súťaže Kniha Horného Považia 2016. Medzi ocenené tituly sa opäť prebojovali aj publikácie vydané v EDIS - vydavateľskom centre ŽU.

V kategórii odborná literatúra získala tretie miesto publikácia vybraných prác študentov Univerzity tretieho veku Žilinskej univerzity v Žiline *Mysli globálne, konaj lokálne* s počtom hlasov 173 a v kategórii beletria získala tretie miesto kniha *Letcov rok na vojne* s počtom hlasov 145 autora Jána Moravca.

Do súťaže bolo v tomto ročníku nominovaných 56 knižných titulov, ktoré sú späté s regiónom Horné Považie témou alebo osobou autora textovej či obrazovej časti. Do hlasovania sa zapojilo 2 258 hlasujúcich. V kategórii odborná literatúra bolo udelených 987 hlasov a v kategórii beletria 1271 hlasov.

Tlačovú správu spracovala - sp -

Zlatá medaila pre doc. Mičiana

Zlatú medailu ZSVTS za významnú prácu pre Zväz slovenských vedeckotechnických spoločností i prácu na poli vedy a techniky si 27. apríla 2017 z rúk prezidenta Zväzu slovenských vedeckotechnických spoločností (ZSVTS) prof. Ing. Dušana Petráša, PhD., prevzal doc. Ing. Miloš Mičian, PhD., z Katedry technologického inžinierstva Strojníckej fakulty UNIZA.

Ocenenie mu bolo odovzdané v Bratislave počas celozväzového podujatia s názvom Fórum inžinierov a technikov Slovenska - FITS 2017, ktoré organizoval Zväz slovenských vedeckotechnických spoločností v spolupráci s Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR a Slovenskou akadémiou vied. Ústrednou témou FITS 2017 bola interdisciplinárna inžinierskych aplikácií. Fóra FITS 2017 sa okrem ocenených zúčastnili ďalší inžinieri a technici z najrôznejších oblastí zo súkromného či verejného sektora, aktívni výskumníci, manažéri, konzultanti, študenti, predstavitelia štátnej správy a všetci, ktorí majú blízko k technike a technickým inováciám.

Srdečne blahozeláme!

Prof. Ing. Dana Bolibruchová, PhD.
vedúca Katedry technologického inžinierstva SJF

Foto: Martin Faturík

58. ročník Fyzikálnej olympiády vyvrcholil na Žilinskej univerzite

V dňoch 6. – 9. apríla tohto roku vyvrcholil 58. ročník Fyzikálnej olympiády (FO) celoštátnym kolom v priestoroch Žilinskej univerzity. Súťaž sa zúčastnilo 28 najúspešnejších riešiteľov zo stredných škôl celého Slovenska, ktorí prešli náročným výberom nižších kôl a kategórií. V Žiline sme privítali väčšinou žiakov štvrtého ročníka gymnázií, ale výnimkou neboli ani žiaci tretích (9) a druhých (5) ročníkov.

Súťaž organizoval Slovenský výbor FO so sídlom v Žiline na čele s predsedom prof. Ing. Ivom Čápom, CSc., v spolupráci s Iuventou – Slovenským inštitútom mládeže v Bratislave a pod záštitou rektorky Žilinskej univerzity Dr. h. c. prof. Ing. Tatiany Čorejovej, PhD., a dekana Elektrotechnickej fakulty UNIZA prof. Ing. Pavla Špánika, PhD. Počas dvoch súťažných dní žiaci riešili štyri náročné teoretické úlohy a jednu úlohu experimentálnu. Z teoretických úloh najviac zaujala úloha „Vysušujúci vietor“, v ktorej mali žiaci vysvetliť a výpočtom doložiť, ako vznikla na východ od Skalnatých hôr v USA púšť. Objavná bola i úloha „Rádioaktívne datovanie“, v ktorej sa riešila otázka doby od poslednej vulkanickej premeny bazaltu pomocou rádioaktívneho draslíka a argónu. V experimentálnej úlohe sa merala horizontálna a vertikálna zložka indukcie zemského magnetického poľa s využitím strelky zostavenej z magnetických guľôčok. Plný text a riešenie úloh nájdete na stránke <http://fo.uniza.sk>, kde je zverejnená aj výsledková listina.

V súťaži najlepšie obstáli Jozef Lipták zo 4. ročníka Gymnázia J. G. Tajovského v Banskej Bystrici, Patrik Lamoš zo 4. ročníka Gymnázia Veľká okružná v Žiline a Filip Čermák, septimán z Gymnázia J. Hronca v Bratislave. Hranicu úspešnosti prekonal 20 súťažiaci. Záverečné slávnostné vyhodnotenie sa uskutočnilo v priestoroch žilinskej radni-

Vítazi súťaže, zľava: J. Lipták, P. Lamoš, F. Čermák

ce za účasti prorektora Žilinskej univerzity doc. Ing. Milana Trunkvaltera, PhD., a dekana Elektrotechnickej fakulty UNIZA prof. Ing. Pavla Špánika, PhD. K slávnostnej atmosfére prispeli aj hodnotné ceny, ktorými do súťaže prispeli rektorka UNIZA a dekan EF UNIZA, Jednota slovenských matematikov a fyzikov, Slovenská fyzikálna spoločnosť, KVANT spol. s r. o., MICRO-NIX spol. s r. o., PRESSTA-EISELE ČS spol. s r. o., IUVENTA Bratislava, redakcia Česko-

slovenského časopisu pro fyziku, Fyzikálny korešpondenčný seminár a MFF Univerzity Karlovy v Prahe. K úspešnému priebehu súťaže, užitočne strávenému voľnému času a celkovej pohode počas pobytu v Žiline prispeli Žilinská univerzita priestormi pre súťaž, ubytovaním a stravovaním účastníkov, Gymnázium Veľká okružná v Žiline, Mesto Žilina, Považské múzeum – Budatínsky hrad a Tunel Višňové. Účastníci, žiaci i členovia komisie, vyjadrili obdiv nad krásnym areálom Žilinskej univerzity a poskytnutými kvalitnými službami.

Pre najúspešnejších 10 súťažiacich sa o dva týždne neskôr, opäť v priestoroch Žilinskej univerzity, uskutočnilo výberové sústredenie pre Medzinárodnú fyzikálnu olympiádu. Na základe náročných testov sa do družstva kvalifikovali piati žiaci, ktorí budú v júli reprezentovať Slovensko na súťaži v Indonézii.

V závere chceme poďakovať Žilinskej univerzite a všetkým kolegom a priaznivcom, ktorí sa o túto úspešnú akciu zaslúžili. Veríme, že spokojnosť žiakov i organizátorov prispela k šíreniu dobrého mena Žilinskej univerzity na Slovensku.

Prof. Ing. Ivo Čáp, CSc.
predseda SK FO
Katedra teoretickej elektrotechniky
a biomedicínskeho inžinierstva EF
Foto: Autor článku

Rada vysokých škôl SR na UNIZA

V dňoch 24. – 25. apríla 2017 sa na pôde UNIZA uskutočnilo zasadnutie Predsedníctva a pléna Rady vysokých škôl SR (RVŠ SR). Zasadnutie predsedníctva RVŠ SR otvoril a prítomných privítal predseda RVŠ SR doc. RNDr. Martin Putala, PhD., a v mene UNIZA rektorka Žilinskej univerzity v Žiline prof. Ing. Tatiana Čorejová, PhD., ktorá všetkým členom popriala, aby sa na zasadnutí prijali dobré stanoviská a vyhlásenie, ktoré podporí rozvoj vysokých škôl.

Pondelkové zasadnutie sa potiahlo do neskorých večerných hodín. Hlavnou témou bol Národný program rozvoja výchovy a vzdelávania Učiace sa Slovensko. Väčšina času bola tiež venovaná pripomienkovaniu predkladanej novely zákona o VŠ a zákona o zabezpečovaní kvality VŠ vzdelávania. Súčasne boli sformulované uznesenia RVŠ, ktoré boli predložené k pripomienkovaniu a hlasovaniu na zasadnutí pléna RVŠ v utorok.

Zasadnutie pléna otvorila rektorka UNIZA a minister školstva, vedy, výskumu a športu SR prof. Ing. Peter Plavčan, CSc., ktorý zúčastnených informoval o prebiehajúcom konzultačnom procese k reforme Učiace sa Slovensko a predstavil jednotlivé opatrenia obsiahnuté v návrhoch zákonov týkajúcich sa vysokých škôl a vysokoškolského vzdelávania. Vypočul si pripomienky zástupcov Rady vysokých škôl SR a ubezpečil ich, že návrhy predložené do medzirezortného pripomienkového konania, majú za cieľ skvalitniť vysokoškolské vzdelávanie a zaviesť väčšiu flexibilitu pre vysoké školy reagovať na aktuálne potreby spoločnosti, ale záro-

Zo zasadnutia RVŠ

veň posilniť ich zodpovednosť za kvalitu uskutočňovaného vzdelávania.

Zároveň oboznámil zúčastnených so základnými navrhovanými legislatívnymi zmenami, ako je zriadenie Slovenskej akreditačnej agentúry pre vysoké školstvo, samostatné vytváranie nových študijných programov, otváranie vysokoškolského prostredia pre odborníkov, ktorí pôsobia v zahraničí alebo mimo vysokoškolského prostredia či zavedenie nového typu bakalárskeho študijného programu – interdisciplinárne štúdiá a ďalšie.

Rada vysokých škôl SR je orgánom samosprávy vysokých škôl, ktorý reprezentuje vysoké školy najmä voči Ministerstvu školstva Slovenskej republiky. Tvoria ju zástupcovia vysokých škôl a fakúlt zvolení akademickými senátmi vysokých škôl a akademickými senátmi fakúlt.

Ing. Martina Takáčová
Oddelenie pre medzinárodné
vzťahy a marketing UNIZA
Foto: Cyril Králik

Ďalší vydarený ročník kulinárskych zážitkov

V stredu 26. apríla 2017 sa pokračovalo v originálnej tradícii. Už po tretí raz ponúkla Žilinská univerzita v Stravovacom zariadení Nová menza okrem klasického menu i špeciálne gastronomické prekvapenie od známeho šéfkuchára.

K úspešným šéfkuchárom Radkovi Šubrtovi a Vojtechovi Artzovi, ktorí v minulosti pripravili špeciálne obedové menu pre študentov a zamestnancov UNIZA, sa tento rok pripojil i Marek Madzik, dlhoročný šéfkuchár spoločnosti Bidfood Slovakia. Svoje gastronomické zručnosti a vedomosti získal najmä v zahraničí, napríklad v Nemecku, Švédsku či Taliansku. Pôvodne bolo pripravených 5 typov menu, z ktorých najužším výberom prešla grilovaná morská štika kanadská servírovaná so smotanovo-pistáciou orecchiette, pomodori secchi s parmezánom.

Riaditeľ Stravovacieho zariadenia UNIZA Ing. Aleš Cetkovský vyjadril svoju spokojnosť za seba i svojich zamestnancov a potvrdil, že zo špeciálneho menu bolo vydaných až 334 porcií. Taktiež prezradil, že podobný zážitok sa chystá i budúci rok. A čo na túto akciu vraví sám šéfkuchár? „V prvom rade sa chcem poďakovať, že som bol pozvaný na túto univerzitu. Veľmi sa teším z toho, že môžem takýmto spôsobom prezentovať seba a našu spoločnosť. Som veľmi spokojný, čo sa týka prístupu a kolektívu. Hodnotím to ako super akciu,“ uviedol po úspešnom ukončení akcie.

Ing. Martina Takáčová
Oddelenie pre medzinárodné
vzťahy a marketing UNIZA
Foto: Cyril Králik

Svetový mier je niečo, za čo treba bojovať myslením, nie zbraňami

Veľkú časť svojho profesionálneho života strávil vo vojenskej uniforme. Ako vojak pôsobil v mierových misiách OSN UNPROFOR a UNTAES. Prešiel viacerými pozíciami od hlavného pyrotechnika až po veliteľa ženijného práporu. Za vzornú reprezentáciu armády dostal niekoľko vyznamenaní, ocenení a poďakovaní. Dnes na Katedre bezpečnostného manažmentu Fakulty bezpečnostného inžinierstva UNIZA zabezpečuje výučbu predmetov zameraných na ochranu pred terorizmom, nástražné výbušné systémy a základy kriminalistiky. O spomienkach na občiansku vojnu, terorizme, ale aj o aktuálnych otázkach bezpečnosti či výbere dovolenky sme sa rozprávali s plk. v. v. Ing. Štefanom Janglom, PhD.

Pred príchodom na FBI UNIZA ste pôsobili ako hlavný štátny radca vo funkcii riaditeľa Bezpečnostného úradu SR. V roku 2008 ste v tejto funkcii skončili. Prečo?

Môj odchod bol zaujímavá téma aj pre novinárov, aj pre ľudí zo širokého okolia ochrany bezpečnosti utajovaných skutočností. Novinári to vnímali ako senzáciu, zainteresovaní trochu inak. Ja som po medializácii netúžil ani vtedy, ani teraz. Situáciu som vnímal a vnímam tak, že minister má právo odvolať svojich podriadených na základe svojho rozhodnutia bez udania dôvodu. Keďže na to právo má, využil ho a ja som to akceptoval. K tomu netreba mať pripomienky, ak k tomu chcel povedať niečo on, mohol, ale nepovedal. Výsledok je taký, že sme sa rozišli. Odchádzal som s pocitom, že svoju úlohu som splnil. To napokon bolo Národným bezpečnostným úradom (NBÚ) deklarované aj tým, že mesiac po mojom odvolaní mi riaditeľ NBÚ udelil Pamätnú medailu Národného bezpečnostného úradu za mimoriadny prínos pre rozvoj ochrany utajovaných skutočností, čo som si vysoko vážil, lebo išlo o orgán, ktorý ma riadil a ktorý najlepšie vedel, ako som si úlohy plnil. To, že som bol takpovediac odídený, pretože niektorým nevyhovovali moje názory týkajúce sa nákupu výpočtovej techniky, to je iná vec. Ja som túto oblasť uzavrel. Je pravda, že neskôr mi vtedajší minister Ľubomír Galko ponúkal túto pozíciu, ale keďže som nemal politické ambície, rozhodne som odmietol a ponúkol som tam ľudí, ktorých som poznal a ktorých som si vážil.

Po ukončení kariéry v oblasti utajovaných skutočností ste okrem spomínanej medaily od NBÚ dostali aj ocenenie od Poliakov...

Áno. Poliaci ma za službu ochrany utajovaných skutočností ocenili Striebornou medailou Poľskej armády - je to trojstupňová medaila Poľskej armády, ktorá bola ustanovená v roku 1999. Minister národnej obrany Poľskej republiky ju udeľuje cudzincom, ako aj poľským občanom žijúcim za hranicami Poľska, ktorí majú výnimočné zásluhy pre rozvoj spolupráce Poľskej armády s ozbrojenými silami iných krajín. Poliaci vysoko hodnotili moju spoluprácu s Ministerstvom národnej obrany Poľskej republiky.

Poznatky a skúsenosti z oblastí, ktorú ste

V knihách necháva témy otvorené, na prednáškach o nich diskutuje so študentmi

roky zastrešovali, odovzdávate na FBI. Na čo kladiete dôraz?

Keďže v rámci bezpečnostného manažmentu robím a učím to, čo som kedysi prakticky robil, niektoré veci ma naplňujú, pretože ide doslova o odovzdávanie informácií tak, aby mladí ľudia vnímali túto problematiku aj z iného uhla pohľadu.

Akého?

Musím sa vrátiť do minulosti. Začínal som ako pôsobiaci vojak na Balkáne, kde som sa zaoberal tzv. deminingom (odmínovacie aktivity, odstraňovanie následkov explozívneho materiálu) v povojnových oblastiach. Pôsobil som od pyrotechnika cez riadiace funkcie až veliteľa bataliónu - riadil som 600 mužov, ktorí pôsobili v misii UNPROFOR a UNTAES.

Čo bolo vašou úlohou?

Snažili sme sa pomáhať obyvateľstvu - odmínovanie, stavba a úprava mostov, úpravy ciest v zastavaných oblastiach alebo iná pomoc domácejmu obyvateľstvu. Boli to úlohy mierového charakteru, za čo nás obyvatelia srbského, chorvátskeho alebo moslimského pôvodu prijímali pozitívne.

Zmenili vám tieto misie život?

Áno. Môj život bol doslova naruby. Videl a spoznal som iné hodnoty, poznatky aj po-

hľad na život. Videl som ľudí, ktorí materiálne netrpeli, ale hodnotovo strácali. Videl som rodiny, najmä zmiešané, úplne rozbité. Stretol som sa s nacionalizmom srbským, chorvátskym a vznikal aj moslimský. Všetko to bolo podporované aj zvonku a výsledkom bola občianska vojna bez pravidiel, ktorá zničila mnoho rodín. Ja som sa snažil pochopiť „balkánsku mentalitu“ a robiť všetko tak, aby sme ľuďom pomohli dostať sa do bežného života. Aj keď dnes je to možno iné, ako sme čakali.

Prečo?

Každá krajina šla vlastnou cestou. Chorváti aj Srbi majú vlastný štát. Bohužiaľ, Bosna a Hercegovina pozostáva z 3 štátnych útvarov. Keď som tam bol v roku 2007 ako riaditeľ BÚ MO SR, zistil som, že oblasť je stále nestabilná a stále potrebuje kontrolu EÚ. Práca je tam nekonečná a možno len čas zahojí rany. Ale my, Slováci, sme tam zanechali dobrú a viditeľnú stopu. Pamätajú si nás ako tých, ktorí pomáhal.

Určite máte mnoho spomienok, ale aký je váš emocionálne najsilnejší zážitok?

Je ich niekoľko. Zaujímavé aj ťažké boli ofenzívy Chorvátov, keď sme boli pod priamou paľbou chorvátskeho delostrelectva, ale som vojak a to ma citovo nepoznačilo. Ale silný, negatívny zážitok bol pre mňa, aj ako ➤➤

Most pri východoslavónskej obci Berak bol postavený v roku 1997 pod vedením veliteľa pplk. Štefana Jangla

vojaka, hromadný hrob pre viac ako 200 ľudí v Ovčare neďaleko Vukovaru. Tí tam boli privezení a postrieľaní. Ako vojak si viem predstaviť, že vojaci strieľajú, ako vojak si viem predstaviť, že vojaci bojujú. Ale strieľať do ľudí a potom ich pochovávať v hromadnom hrobe? To si myslím, že dokážu už len ľudia, ktorí celkom stratili cit a zábrany.

Čo ste v Ovčare zabezpečovali vy?

Museli sme pripraviť priestor pre lekárov OSN a pre následnú exhumáciu – oplatenie, postavenie katafalkov, príjazdová komunikácia odplyňovanie hrobu... Všetky okolnosti boli pochmúrne. A k tomu predstava, ako tých ľudí priviezli na autách a strieľali nad vykopanou roklinou... Mal som pocit, že to môžu len zlí ľudia. A vojna plodí zlých ľudí a násilie. Veľa sme sa rozprávali s mnohými ľuďmi. V istej situácii som sa pýtal asi 40-ročného chlapa: „Prečo strieľate, veď jednotky OSN sa snažia o mier?“ Povedal niečo, čo si budem pamätať celý život: „Načo mám žiť! Nemám dom, zabili mi ženu, zabili mi deti. Načo mám žiť!“ Pochopil som, že stratil všetko a necíti už nič. Len pomstu. Toto robí občianska vojna. Keď sa u nás hovorilo o tom, že máme problémy s našimi južnými susedmi, hovoril som – prejdite si Vukovar, prejdite si Sarajevo a potom začnite rokovať. Keď to uvidíte, zistíte, čo je to nešťastie, zistíte, čo to znamená, keď už je ľuďom všetko jedno.

Hovoríte o vojne, spomínate strašné veci a pritom občianska vojna v bývalej Juho-slávii bola v podstate neďaleko, nedávno a v civilizovanej krajine...

Taký môže byť ktokoľvek z nás, ak dovolíme, aby nás politici dohnali k nenávisti. To je to, čo môže nastať kedykoľvek. To je to, keď za-

čína extrémizmus. Aj na Balkáne to začala nacionalistickými vášňami. Dnes nemôžeme povedať, kto je vinný a platí biblické - hod' kameňom, kto si bez viny. Je rozdiel mať sprostredkované informácie, alebo priamo žiť medzi ľuďmi a počuvať ich. Nie je jednoduché nájsť vinníka, často ide o neukončené a nevyriešené veci z minulosti. Stačilo málo a vzplanuli vášne.

Človek, ktorý to nezažil, si to asi nedokáže predstaviť. A práve v súčasnosti žijeme dobu plnú obáv z rôznych útokov, extrémizmu... Čo robíte vy a vaši kolegovia v oblasti prevencie?

Napísali sme a pripravujeme aj ďalšiu publikáciu s tematikou bezpečnosti, terorizmu... Myslím, že je potrebné hovoriť s mladými o tom, čo môže priniesť vojna, extrémizmus a prvky neznášanlivosti. Hovoríme im o svojich vlastných skúsenostiach, aj o tom, že terorizmus sa Slovenska týka. Asymetrická vojna môže vzplanúť. Pacifisti tvrdia, že to nemôže byť, ale pozrime sa na svet okolo nás. V rámci besied so študentmi základných a stredných škôl vnímam ich medzery v oblasti histórie. Myslím, že skúsenosti z mierových operácií pre nich môžu byť zaujímavé. Mne Balkán ukázal, že najviac je potrebná komunikácia. A musíme si dať dolu klapky z očí.

Na Balkáne žili aj žijú Slováci. Vy ste tam nad rámec pracovných povinností vo vojnu poznačenej oblasti zrealizovali aj „kultúrnu misiu“. O čo presne išlo?

Vo východnej Slavónii v oblasti Iloku žilo asi 1000 srdečných Slovákov evanjelického vierovyznania. Podobne ako vo Vojvodine, aj oni používali veľmi peknú „starú“ slovenčinu. Ko-

lega zo žartu hovoril, že tam „môžete na smrť hovoriť po slovensky, lebo oni nám rozumia“. Poznali a spievali naše piesne ešte z 19. storočia, ktoré sme my už nepoznali... Aj oni mali počas vojny veľa problémov. Boli v jednom veľkom kotle medzi Srbmi a Chorvátmi a nevedeli, čo majú robiť. A ako sme im pomohli v oblasti kultúry? Ich Slovenský dom bol v dezolátnom stave a my sme sa rozhodli, že im pomôžeme. Kontaktoval som vtedajšieho veľvyslanca SR v Chorvátsku prof. Matúša Kučeru. On sa toho ako historik ujal, napísal krásny list adresovaný pre Jacquesa Paula Kleina amerického generála a dočasného administrátora UNTAES 1996 -1997, ten pochopil, že ak má oblasť ďalej žiť a rozvíjať sa, musíme ju podporiť a povolil nám angažovať sa v tejto záležitosti. Takmer celý prápor po víkendoch plnil navyše túto úlohu a napokon sme Slovenský dom za účasti mnohých hostí a médií otvorili. Vysielali to miestne televízie a tým, že sme sa k tomu postavili veľmi diplomaticky, Slovákom to pomohlo aj v ďalších aktivitách v rámci oblasti. I keď dnes mám zmiešané pocity. Mnohí Slováci už doma hovoria chorvátsky, slovenčina zaniká. Škoda, lebo vtedy tam znela krásne.

Z misii ste sa vrátili domov a venujete sa ďalším aktivitám. Ste prezident občianskeho združenia UN VETERAN SLOVAKIA, ktoré zoskupuje tých, ktorí slúžili „pod modrou vlajkou“. Čo je vaším cieľom?

Presadzujeme myšlienky mieru a naše poznatky z mierových operácií najmä k mladým ľuďom, aby pochopili, že svetový mier je niečo, za čo treba bojovať myslením, nie zbraňami. Hovoriť o tom, že ak sa ozvú zbrane, je to veľké nešťastie. Ľudia nemajú prístup k lekárom, školstvu a napríklad dorastajúci chlapci môžu byť v podstate len vojaci. Nemožno podceňovať oblasť terorizmu. Niektorí povie, že toto tu nikdy nebolo. Ale kde je napísané, že sa to stať nemôže? Terorizmus nie je vecou štatistik, vymyká sa im...

Čo považujete za dôležité naučiť svojich študentov?

Mne sa zdá, že študenti bezpečnostného manažmentu musia poznať isté prvky napríklad nástražných systémov. Viem, že ich nebudú robiť, ale mali by ich poznať. Vedieť, aké sú ich účinky. Bezpečnostný manažér v akomkoľvek priestore – štadión, kino, nákupné centrum... musí chrániť ľudí. Na to však musí poznať nebezpečné prvky a predvídať. Musí vedieť, čo je prekurzor a aj to, že sa z neho dá vyrobiť výbušnina nebezpečná pre komunitu. Moji kolegovia sa zaoberajú kamerovými, bezpečnostnými systémami, objektovou bezpečnosťou, vonkajšími a vnútornými perimetrami... Mojim cieľom nie je z našich študentov spraviť vojakov, to oni nebudú. Ak by mali byť, učím ich iné a inak. Ja ich to učím ako manažérov. Ak sa budú projektovať budovy, musia sa

k tomu vedieť kompetentne vyjadriť. Strach ľudí a ničivá sila prostriedkov môžu spôsobiť nedôveru ľudí v štát.

Napísali ste o. i. monografiu Terorizmus hrozba doby. Aké sú aktuálne otázky terorizmu, aj vo vzťahu ku Slovensku?

Na terorizmus sú rôzne pohľady, ale dnes máme nový fenomén – utečencov a ich nezávládnutú registráciu... Tu je niekoľko stotisíc nezaevidovaných ľudí alebo zaevidovaných ľudí s nejasnou identitou. To, že ich postup smerom do Európy bol riadený, dnes už nikto neodmieta. Jedno je ale isté, nezvládla sa ich evidencia. Takže sa sem mohli dostať aj takí, ktorí patria k silám, ktoré nám v budúcnosti môžu ublížiť.

Ale čo sa s tým dá robiť?

Nemôžeme očakávať, že sa naši politici silno zjednotia. Stále nevedia vyriešiť problém – kto je utečenec a kto imigrant. Mali by sme začať na začiatku. V táboroch boli tisíce ľudí a my sme si to nechceli všimnúť. Je hlad v Afrike a my si to nechceme všimnúť. Čo s tým? To je otázka, ktorú si kladú všetci, ktorí dostali hlasy od voličov.

Ako by ste z pohľadu bezpečnosti charakterizovali strednú Európu?

Zatiaľ je bezpečná, ale mali by sme spraviť všetko preto, aby bola stále bezpečná. Myslím, že je potrebné posilniť bezpečnostné zložky. Musíme vnímať, čo sa okolo nás deje. Mali by sme rýchlo, cestou dobre natených informačných služieb, a efektívne eliminovať tieto prvky. Mňa fascinuje, koľko ľudí v tejto oblasti platíme. Oni by mali prinášať kvalitné informácie. Veci sa musia likvidovať na začiatku – napríklad polovojenské jednotky, ktoré behajú po lesoch. Pacifisti by sa nemali čudovať, že minister obrany robí zálohy, pretože pri 15 000 vojakoch a 20 000 policajtoch, ak nastane krízová situácia, tento štát neustrážime. Tomu môžu veriť len naivní.

Keď sa vytvárajú zálohy, keď sa nakupujú zbrane a vojenská technika, môže u niekoho vzniknúť obava, že je to príprava na vojnu...

Vojna už je. A jej pravým dôvodom sú energie, plyn a ropa. Aj na východe (Severná Kórea) vzniká situácia, ktorá môže byť začiatkom konfliktu. A na to sa musí myslieť. V Rakúsku si napríklad odsúhlasili základnú vojenskú službu. Všetci mladí podliehajú odvodu. Viete, aký je to prehlad o ich telesnej aj mentálnej úrovni? Teraz, keby niečo nastalo, každý dá od toho ruky preč. Príkladom je Ukrajina – „polovica“ Ukrajincov ušla. Z ústavného zákona je každý občan vo vojnovnej situácii povinný nastúpiť do armády. Lenže to nie je jednoduché. Výchova vojaka trvá dlho. Vojenské remeslo nespočíva v tom, že niekoho

naučíte strieľať, ale v tom, že z neho spravíte súčasť stroja. Z človeka musíte urobiť malého, aby mohol byť súčasťou celého kola.

Aj vy ste boli „malý“, keď ste ešte neboli veliteľom?

Bol som súčasťou stroja. Musel som plniť úlohy. Výsledok roty sa počíta od posledného vojaka, ktorý do cieľa prišiel. Policajti musia plniť zákon ako osoby, vojaci sú iná sociálna skupina. Ich život je úplne iný.

Do akej miery popisujete tieto otázky vo svojich knihách?

V našich knihách sú veci otvorené a na prednáške ich vieme rozdiskutovať. Ja nebudem vyrádzať utajované skutočnosti bez povolenia ministra obrany. To je hlavná zásada. Preto študentom nemôžem povedať všetko, len niečo a záleží na nich, ako sú aktívni a ako sa dokážu orientovať aj v histórii, aj v aktuálnej spoločensko-politickej situácii.

V oblasti vzdelávania aj výskumu sa venujete aj otázkam ochrany utajovaných skutočností. Čomu konkrétne?

Bezpečnostní manažéri musia poznať aj zásady ochrany utajovaných skutočností a osobných údajov. Bezpečnostné prvky sú dôležité – ak firma, v ktorej budú pôsobiť, získa bezpečnostnú previerku NBÚ, budú jej postupované utajované skutočnosti alebo bude vyrábať predmety, ktoré sú súčasťou utajovaných skutočností, bezpečnostný manažér musí zabezpečiť, aby objektová, fyzická aj personálna bezpečnosť bola plnohodnotne zabezpečená. A pokiaľ ide o výskum, máme tím, ktorý sa dal preveriť NBÚ do stupňa „D“ a plánujeme riešiť projekty EÚ a NATO, ktoré majú najnižší stupeň utajenia, ale aby sme sa k nim vôbec dostali, potrebujeme previerky, priateľ a dôveru NBÚ. Ak nastane situácia, že sa budeme môcť (ako jedna z mála škôl) do nejakého projektu zapojiť, budeme na to pripravení. Na Slovensku totiž patríme v tejto oblasti k priekopníkom.

Dá sa poradiť konkrétnemu človeku, ako sa má v dnešnej dobe chrániť? Ako vychovávať deti, aby sa vedeli bezpečnejšie pohybovať po súčasnom svete?

Niekoľko rokov mládež neučíme, čo robiť v nebezpečenstve, lebo to niektorí považujú za „militarizáciu“ – len nech sa nevrátia masky a pláštenky... Ale treba sa zamyslieť nad ochranou nášho obyvateľstva. Čo máme k dispozícii, ako to vieme využiť a čo dokážeme v krízových situáciách urobiť. Kedysi sme mapovali rôzne oblasti bezpečnosti a len pre zaujímavosť, napríklad z vysokých škôl najlepšie vyšla naša uni-

verzita – mali sme kryt aj s agregátom na výrobu elektrickej energie s kapacitou pre 2000 ľudí.

Funguje u nás civilná ochrana?

Ani nie. Je to tým, že prestala byť prioritou. Zodpovední a tí, ktorí sa v tejto oblasti pohybujú, akoby prestali na sebe pracovať. Mali by dokázať prekročiť hranice doteraz zadefinovaných vecí a klásť si otázku, čo ak sa stane niečo iné? Mali by sme byť predvídavi. Kedysi niekto povedal, načo sú nám zásoby. Tak sa zlikvidovali. A potom, pri vstupe do NATO, sme museli mať zásoby na 90 dní, tak sme ich vytvorili... Človek sa potom zamýšľa. Mali sme ručné zbrane na všetkých vojakoch v zálohe. Mali. Kde sú teraz? Kto môže obchodovať so zbraňami? Ako dôsledne sú tí ľudia preverovaní? To je veľmi veľa otázok.

Blíži sa leto, dovolenky a medzi ľuďmi rezonujú otázky bezpečnosti. Ako si vyberáte dovolenku pre svoju rodinu?

Ja už mám vybrané, idem na Cyprus, ktorý je pod ochranou OSN. Dnes by som už nešiel do Tuniska, kde som po mojom návrate z Balkánu prežil s rodinou nádhernú dovolenku. Zaujímavé je aj Grécko, ale len ostrovy. Stále aktuálne je Chorvátsko, krásna Dalmácia. Zaujímavosť sa rozvíja Albánsko, Malorka, Kanárske ostrovy. Francúzske pobrežie je tiež krásne a myslím, že bezpečné. Kto má radšej chladnejšie počasie, môže sa vybrať k Severnému moru alebo Baltskému moru, i keď mne sa nepáči. Mnohí snívajú o Indonézii, tam by som ja nešiel, ale Kuba alebo Dominikánska republika môže byť. Taliansko je atraktívne, ale sú tam zemetrasenia. Situácia sa však mení a každú cestu si vždy treba premyslieť.

Čo robí plk. v. v. vo voľnom čase?

Keďže ako vojak som sa nemal čas venovať naplno mojim deťom, tak si to teraz vynahrádzam a snažím sa venovať svojim vnúčatám. S najstaršou vnúčkou sme prešli už veľa hradov a zámkov, som rád, že ju to baví. História je niečo, čo by sme mali poznať, hlavne tú našu.

Aké je vaše motto?

„Každá nová skúsenosť nás posúva v hladine poznania.“ Na Balkáne to bolo vždy aktuálne, hlavne pri odminovaní a vyhľadávani nástražných výbušných systémov. Vždy som vravieval: „Pred mými nesmieme mať strach, ale musíme mať rešpekt.“

Slavka Pitoňáková

Foto: Cyril Králik

Od červených krviniek k rakovinovým bunkám

Viete, ktorá stredoškolská látka tvorí základ jedného z výpočtových modelov červenej krvinky? Po vylúčení oblastí zjavne mimo témy sa priamo ponúkajú informácie o stavbe bunky, ktoré sa vyučujú na biológii, prípadne poznatky o proteínoch a ich vzájomných interakciách, ktoré sa možno objavujú na chémii. Obe tieto oblasti sú samozrejme pre model nevyhnutné, ale do jeho tvorby vstúpia až neskôr. Úplne základný prvok sú pružiny, o ktorých sa študenti a študentky učia na fyzike.

Pri tvorbe modelu červenej krvinky sa dá použiť vedecký postup odspodu: Znamená to, že pozorovaný systém sa rozbije na malé časti a zdefinuje sa, ako sa tieto časti správajú vzhľadom na svoje okolie. Pri červenej krvinke je to jej povrch, ktorý sa rozdelí na malé trojuholníky a zdefinuje sa, aká je ich preferovaná veľkosť, tvar a vzájomné uhly dvoch susedných trojuholníkov. To, ako trojuholníky reagujú na svoje okolie, sa popisuje práve tým, že strany týchto trojuholníkov sa nahradia malými pružinami s definovanou tuhosťou a tieto sa pri deformácii bunky natiahnu, avšak stále sa snažia dostať do svojej originálnej dĺžky.

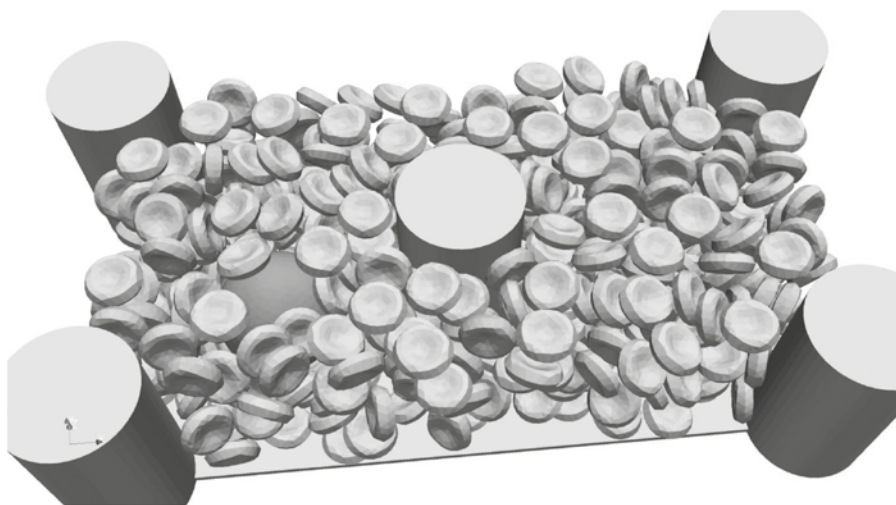
Je prekvapivé, že tak málo stačí, aby takýto model dokázal zreprodukovat komplexné biomechanické vlastnosti červenej krvinky a jej deformácií v tokoch. Treba k tomu však dôkladnú kalibráciu parametrov modelu. Ako to ale celé nastaviť?

Pružiny musia mať definovanú tuhosť. Na jej identifikovanie sa používajú výsledky z rôznych biologických experimentov. V laboratóriách dokážu vedci ňahovať jednotlivé bunky s definovanými silami na úrovni desiatok pN a merať ich predĺženia. Ďalšou oblasťou je správanie bunky v šmykovom toku, v ktorom membrána červenej krvinky rotuje okolo vnútra danou uholovou rýchlosťou. Pre hodnoty šmykovej rýchlosti do 200s^{-1} boli namerané frekvencie otáčania a počítačový model by mal vykazovať rovnaké hodnoty. Takéto experimenty sa dajú zreplicovať v počítači pomocou modelu a porovnaním získaných dát sa správne tuhosti pružín identifikujú.

Tu sa ale proces tvorby modelu nekončí. Model nestačí iba nakalibrovať pomocou jedného typu dát. Treba ho aj overiť, či sa správa očakávané aj v iných situáciách. Ak model následne správne predpovedá napríklad deformácie

Pohyb membrány, pokiaľ je táto vystavená šmykovému toku. Membrána rotuje okolo vnútra bunky, čo možno vidieť na pohybe bodu B.

Simulácia, pri ktorej sa sleduje pohyb 450-tich červených krviniek a jednej rakovinej bunky vnútri kanála s prekážkami. Cieľ simulácie je zistiť, aká je pravdepodobnosť prilnutia bunky na prekážky potiahnuté prilátkami.

buniek pri prechode zúženými kanálmi simulujúcimi prechod cez kapiláry ciev, môžeme povedať, že je model aj verifikovaný. Verifikácia by sa mala previesť na principiálne odlišných experimentoch, napríklad pri tvorbe tzv. bezbunkovej vrstvy blízko stien mikrokanálov.

Až teraz sa model dá prehlásiť za vierohodný a nadchádza fáza, kvôli ktorej sa takýto model vytvoril. Je to jeho použitie na počítačovo podporovaný biologický výskum. Áno, v dnešnej dobe je možné byť biológom, a obrazne povedané, celý čas len sedieť za počítačom. Takto vytvorený model sa dá po jeho úprave použiť aj pre rakovinové bunky. Počítačové simulácie tokov buniek pomáhajú odhaliť súvislosti medzi veľkosťou rakovinových buniek a mierou ich zachytávania v mikrofluidických zariadeniach. Prispievajú k porozumeniu, ako navrhnuť spoľahlivé filtre pre rakovinové bunky.

Tvorba modelu je dlhý proces. Aby sa vytvorila dostatočná dôvera v tento model, treba ho dôkladne verifikovať pre rôzne situácie. Výhody sú však nesporné a počítačové modelovanie dokáže vniesť svetlo aj do oblastí, kde tradičné biologické experimenty nestačia. Sila je najmä v šírke, ktorá sa dá dosiahnuť paralelným spustením mnohých simulácií, ako aj v hĺbke, keď sa dajú skúmať situácie, ktoré biologické experimenty už nedovoľujú.

Doc. Mgr. Ivan Cimrák, Dr.
Výskumná skupina Cell-in-fluid
Katedra softvérových technológií FRI
Foto: Simulácie výskumnej skupiny

UNIZA získala prestížny európsky projekt H2020

Žilinská univerzita v Žiline (UNIZA) získala prestížny grant z programu Európskej komisie Horizont 2020 pre projekt pod názvom "Mobility and Time Value (MoTiV) - Estimating Travel Time Value by accounting for the Value Proposition of Mobility". Tento mimoriadny úspech dosiahol tím pracovníkov projektu ERAdiate, ktorý je pilotným projektom 7. RP v rámci iniciatívy EK ERA Chair. Projekt MoTiV s celkovým rozpočtom 1 930 836 eur, ktorého koordinátorom je UNIZA, bude financovaný v rámci schémy "Research and Innovation Action (RIA)" počas 30 mesiacov. Partnermi projektu sú:

- FUNDACIO EURECAT (Španielsko),
- TIS PT, CONSULTORES EM TRANSPORTES, INOVACAO E SISTEMAS, SA (Portugalsko),
- EUROPEAN CYCLISTS' FEDERATION ASBL (Belgicko),
- routeRANK Ltd. (Švajčiarsko),
- COREORIENT OY (Fínsko),
- INSTITUTO DE ENGENHARIADE SISTEMAS E COMPUTADORES, INVESTIGACAO E DESENVOLVIMENTO EM LISBOA (Portugalsko).

Hlavným zámerom projektu "Mobility and Time Value" (MoTiV) je štúdium a výskum v novej oblasti "Value of Travel Time (VTT)", ktorá je určená hlavne pre dopravných plánovačov, inžinierov, ekonómov a riadiace subjekty v kontexte projektov pre lepšie využitie dopravnej infraštruktúry.

Cieľom projektu je posunúť úroveň výskumu pre VTT prostredníctvom návrhu a overenia koncepčného rámca pre odhad VTT na základe zberu a vyhodnotenia dát v rámci celej Európy. Dáta budú zbierané pomocou smartfónovej aplikácie vyvinutej projektom MoTiV, ktorá inovatívnym spôsobom kombinuje a integruje funkcie dvoch existujúcich aplikácií - multi-modálneho "journey planner" a "activity/mobility diary". Cieľom projektu je tiež navrhnúť metodológiu pre odhad VTT na základe určenia hodnoty pre mobilitu. Tento prístup umožní zhodnotiť nielen ekonomickú dimenziu VTT, ale tiež motiváciu, preferencie a správanie, ktoré sa viažu k širšiemu ponímaniu pocitu zdravia a blahobytu jednotlivcov (z angl. well-being).

Cieľom projektu je posunúť súčasnú úroveň

vedy a výskumu v oblasti VTT v dvoch úrovniach, teoretickej a technologickej. Súbor dát o správaní a mobilite získaný počas projektu bude dostupný pre vedeckú komunitu ako stimulácia ďalšieho výskumu v tejto oblasti.

Výsledky projektu tiež prispievajú k rozvoju nových služieb mobility a k vylepšeniu existujúcich aplikácií, ale taktiež pomôžu koncovým používateľom ľahšie sledovať, rozumieť a prehodnocovať individuálnu mobilitu a rozhodnutia pri cestovaní tak, aby tieto viedli k čo najlepšiemu využitiu ich voľného času v súlade s osobnými motívami, preferenciami a životným štýlom. ERAdiate tím bude pri implementácii projektu MoTiV spolupracovať s príslušnými fakultami UNIZA. Získanie tohto prestížneho projektu je príkladom šírenia dobrých skúseností a pridanej hodnoty ERA Chair projektu a jeho tímu pre vedeckú komunitu UNIZA.

Prof. Ing. Tatiana Kováčiková, PhD.
Univerzitný vedecký park

Medzinárodná konferencia ERIN 2017

V dňoch 17. – 18. mája 2017 konal sa 11. ročník Medzinárodnej konferencie pre mladých výskumníkov a PhD. študentov ERIN 2017. Tento rok bola jej organizátorom Fakulta výrobných technológií a manažmentu Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem. Ako v otváracom prejave zdôraznil rektor univerzity doc. RNDr. Martin Balej, Ph.D., názov „ERIN“ je skratka zostavená z prvých písmen slov **e**ducation, **r**esearch, **i**nnovations a v duchu týchto tém sa niesla celá konferencia.

Konferenciu tradične otvára zaujímavý ceremoniál, počas ktorého odovzdáva „putovné“ žezlo organizátor predchádzajúceho ročníka konferencie (SjF UNIZA) aktuálnemu organizátorovi (FVTM UJEP). Príspevky vo forme prednášok a posterov predstavilo 60 tohtoročných účastníkov z Česka, Slovenska a Poľska. Z českých univerzít okrem „domácej“ univerzity mali zastúpenie technické univerzity v Plzni, Liberci, Brne, Ostrave a v Zlíne. Mladí vedci z Poľska prišli z univerzít Katowice, Olsztyn, Czestochowa a Kielce. Slovenské univerzity reprezentovali účastníci z Bratislavy, Zvolena, Banskej Bystrice a Žiliny (4 účastníci z Katedry materiálového inžinierstva a 3 z Katedry technologického inžinierstva SjF UNIZA).

Účastníci konferencie ERIN 2017 – zamestnanci KMI a KTI SjF UNIZA

Úvodnú prednášku „Moderní technologie 3D v mikroskopii“ predniesol obchodný zástupca spoločnosti Olympus Karel Dám. Po prednesení väčšiny príspevkov sa rozprúdila živá diskusia, ktorá často pokračovala cez prestávky a počas spoločenského večera, ktorý možnosť neformálnych kontaktov a nadviazania spolupráce ešte podporil. Počas záverečných hodín konferencie účastní-

ci absolvovali zaujímavú exkurziu po laboratóriách a pracoviskách „domácej“ fakulty.

RNDr. Viera Zatkalíková, PhD.
Ing. Lenka Markovičová, PhD.
Katedra materiálového inžinierstva SjF
Foto: Archív katedry

Nová výzva na podávanie návrhov projektov H2020 TWINNING - nová príležitosť

V rámci najväčšieho programu EÚ pre podporu výskumu a inovácií Horizont 2020 boli v jeho súčasť – programe Šírenie excelentnosti a zvyšovanie účasti (Spreading of Excellence – Widening of Participation - WIDESPREAD) vyhlásené dňa 11. mája 2017 dve nové výzvy na podávanie projektov. Jedna z nich je zameraná na vytvorenie nových pozícií ERA Chair. Druhá, možno zaujímavejšia pre pracoviská UNIZA, na vytvorenie partnerstiev organizácií z krajín, ktorých „výkonnosť“ v oblasti vedy a inovácií je nižšia než stanovený limit s najmenej dvomi organizáciami v dvoch rôznych štátoch EÚ, ktoré sú považované za vynikajúce inštitúcie (v celosvetovom meradle) vo svojej presne definovanej oblasti vedy a inovácií.

Keďže ide o tzv. horizontálnu aktivitu, je možné podávať návrhy zamerané na ľubovoľnú vedeckú oblasť, prednosť samozrejme dostanú návrhy, ktoré sú kompatibilné s národnou alebo regionálnou stratégiou RIS3 a v ktorých podávajúca inštitúcia dosiahla výrazné výsledky aspoň na národnej úrovni a navrhovaný projekt umožní jej zaradenie medzi excelentnú celoeurópsku alebo svetovú elitu v definovanej oblasti. Rozpočet projektu, ktorý je plne financovaný z prostriedkov programu, sa má pohybovať v rozmedzí jedného milióna eur, maximálna dĺžka trvania je tri roky. Návrhy sa môžu elektronicky podávať do 15. novembra 2017. Všetky bližšie informácie k výzve môžete nájsť na portáli pre účastníkov programu Horizont 2020 na webovej adrese: <http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/opportunities/h2020/calls/h2020-twinning-2017.html#tab2>.

Úlohou programu Twinning je podporiť zacelenie medzier a odstránenie nedostatkov v rámci vytvárania európskeho výskumného priestoru (ERA) pomocou podpory malých sietí, vytvorených medzi výskumnými inštitúciami tzv. rozširujúcich krajín, medzi ktoré patria aj nové členské štáty vrátane Slovenska a medzinárodne uznávanými vynikajúcimi a vo svojich oboroch vedúcimi vedeckými inštitúciami. Malou sieťou sa rozumie najmenej jedna inštitúcia v rozširujúcej krajine (napr. na Slovensku), ktorá podáva návrh projektu a stáva sa jeho koordinátorom a najmenej dve rôzne inštitúcie v dvoch rôznych krajinách EÚ, ktoré podporia proces zvyšovania excelentnosti podávajúcej inštitúcie a tým aj jej lepšie začlenenie do ERA. Vo väčšine úspešných projektov preto majú vytvorené konzorciá práve minimálny počet, t. j. troch partnerov. Poskytnuté prostriedky majú umožniť inštitúciám v rozširujúcich krajinách „vyrovnať“ sa týmto inštitúciám na základe vzájomného spoznávania sa, spoločných aktivít, spoločných projektov a publikácií.

Cieľom programu Twinning je výrazne posilniť existujúcu, presne vymedzenú oblasť výskumu na univerzite alebo výskumnej organizácii z rozširujúcej krajiny. Vďaka tomu sa má zvýšiť výskumná a inovačná kapacita prepojených inštitúcií, má to napomôcť zvýšeniu excelentnosti inštitúcie alebo jej súčasť v rozširujúcej krajine, ako aj vedeckého profilu jej zamestnancov. Obdobne „vedúce“ partnerské inštitúcie, ktoré v rámci projektu prispievajú k naplneniu týchto cieľov, získavajú nové možnosti, nových partnerov pre budúcu možnú spoluprácu, nové pohľady a skúsenosti, ktoré okrem získaných finančných prostriedkov môžu pomôcť k zvýšeniu ich vlastných schopností a tým aj výskumnej a inovačnej kapacity a excelentnosti. Konkrétne opatrenia, ktoré je možné podporiť v rámci projektu sú: krátkodobé výmeny zamestnancov, odborné návštevy a krátkodobé školenia, semináre, účasť na konferenciách, organizovanie spoločných aktivít typu letnej školy, šírenie informácií. Keďže ide o projekty v kategórii koordinačných a podporných aktivít (Coordination and Supporting Action), nie je možné z prostriedkov projektu prijímať nových výskumníkov, financovať vlastný výskum, ani

budovanie či rozširovanie výskumnej infraštruktúry.

Prvá výzva na podávanie projektov programu Twinning už prebehla v roku 2015. Medzi 553 návrhmi bolo 28 zo Slovenska, z toho dva z našej univerzity. Uspelo celkovo 67 návrhov, z toho dva zo Slovenska. Obidva projekty - projekt EDGE, koordinovaný Ekonomickou univerzitou v Bratislave a projekt ELEVATE, koordinovaný Univerzitou Komenského - majú schválený rozpočet blízky 1 miliónu eur, sú naplánované na tri roky.

Dňa 9. a 31. mája 2017 sa na UNIZA uskutočnil informačný seminár k programu H2020 Twinning, organizovaný CETRA – Ústav dopravy Žilinskej univerzity v Žiline. Národná podporná štruktúra programu H2020 v Centre vedecko-technických informácií SR (CVTI SR) v Bratislave dňa 24. mája 2017 usporiadala informačný deň k výzvam ERA Chair a Twinning. V rámci týchto stretnutí boli účastníkom odovzdané komplexné informácie pre úspešné podanie projektových návrhov a predstavené úspešné české a slovenské projekty.

V rámci seminára konaného 31. mája 2017 pre záujemcov z UNIZA účastníci prejavili najväčší záujem o sekciu často kladených otázok (FAQ) súvisiacich s podaním návrhu projektov. Zaujali ich aj informácie o momentálne bežiacich slovenských a českých úspešných projektoch Twinning. Príkladom hodným nasledovania je CEITEC na Masarykovej univerzite v Brne, ktorý okrem toho, že je nositeľom projektu ERA Chair schváleného obdobne ako na našej univerzite projekt ERAdiate ešte v rámci 7. rámcového programu EÚ, sa stal koordinátorom troch schválených projektov v rámci výzvy Twinning z roku 2015. Na ich príklade je vidieť, že je možné úspešne podať a do viesť do úspešného začiatku riešenia aj viaceré návrhy z jednej inštitúcie, využiť a podporiť tak jeho zameranie na viaceré vedecké disciplíny. Štruktúra úspešných návrhov, zameranie jednotlivých pracovných etáp, návrh aktivít týchto projektov môžu poslúžiť ako dobrý zdroj inšpirácie pre všetkých záujemcov o podanie návrhu projektov Twinning na našej univerzite.

Na záver je potrebné zdôrazniť, že prioritu pri schvaľovaní majú tie návrhy projektov, ktoré vychádzajú z existujúcej „živej“ spolupráce inštitúcií vytvárajúcich projektové konzorcium, z ich excelentnosti v presne definovanej vedeckej oblasti, podporenej scientometrickými údajmi, z preukázanej schopnosti implementovať navrhované aktivity projektu a z reálne odhadnutých pozitívnych dopadov výsledkov projektu, ktoré sú v súlade s prijatými európskymi, národnými alebo regionálnymi strategickými cieľmi rozvoja. Horizontálne zameranie programu, ktoré umožňuje orientovať návrh na takmer ľubovoľnú oblasť vedy a inovácií je veľkou príležitosťou a výzvou pre všetky pracoviská našej univerzity.

Doc. Ing. Peter Fabián, PhD.

Ing. Lívia Krištofová

CETRA – Ústav dopravy UNIZA

ELO SYS 2017

V poradí už 23. ročník medzinárodného veľtrhu ELO SYS sa konal v termíne 23. až 26. mája 2017 na výstavisku v Nitre súčasne s Medzinárodným strojárskym veľtrhom. Strojárstvo a elektrotechnika sú kľúčovými hráčmi nášho národného hospodárstva, hýbu ekonomikou, vytvárajú hospodársky rast Slovenska a formujú jeho budúcnosť. V poradí 23. ročník medzinárodnej výstavy ELO SYS zažil svoju premiéru pod strechou Nitrianskeho národného výstavného komplexu. Spolu sa predstavilo viac ako 98 vystavovateľov zo Slovenska, Českej republiky a Poľska na celkovej výstavnej ploche 2 300 m². Veľtrh podobných rozmerov prilákal odbornú i laickú verejnosť, no hlavne budúcich študentov elektrotechnických odborov. Práve na tých sa najviac zamerl stánok Elektrotechnickej fakulty.

Veľké množstvo interaktívnych exponátov a konkrétne ukážky záverečných prác končiacich študentov zaujali i tento raz. Praktické výstupy na mieste, kde sa stretávajú firmy podnikajúce v tak príbuzných odboch, boli lákadlom nielen pre študentov. Zástupcovia firiem z oboch strán technického spektra ocenili smerovanie vzdelávania zameraného na praktickú stránku hlavne vo svetle ohlasovaných investícií v automobilovom priemysle. Praktické výstupy a evidentná schopnosť pretaviť výsledky výskumu do v praxi použiteľnej podoby boli pozitívne vnímané i na mieste, kde je

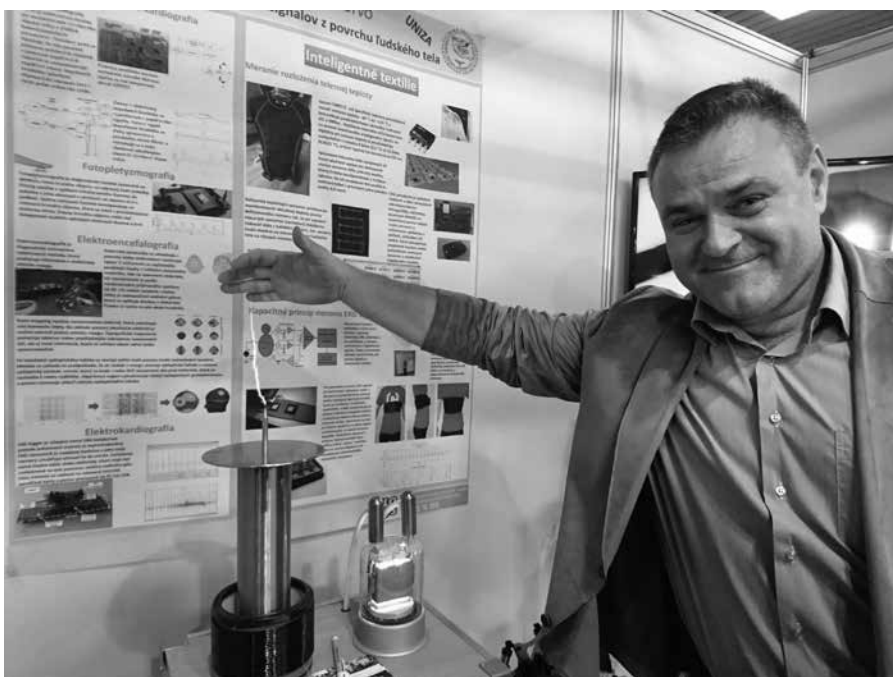
Úvodné minúty sprievodného programu: Bezdrôtový prenos výkonu v e-mobilite prof. Ing. Pavol Špánik, PhD.

praktický dopad najpreferovanejším ukazovateľom.

Rovnocennou úlohou popri prezentovaní elektrotechnickej fakulty bolo zabezpečovanie sprievodného programu. Sprievodný program výstavy bol tvorený seminármi, odbornými diskusiami a najväčším počtom odborných prednášok v histórii organizovania veľtrhu. Elektrotechnická fakulta Žilinskej univerzity v Žiline pripravila sekciu prednášok na aktuálne témy v odbore ako napríklad Bezdrôtový prenos výkonu

Prezentačné miesto Elektrotechnickej fakulty UNIZA

Prezentovanie vybraných exponátov

v E-mobilite (prof. Ing. Pavol Špánik, PhD. alebo Moderné trakčné pohony v elektrických vozidlách – prof. Ing. Pavol Rafajdus, PhD.).

Nová koncepcia veľtrhu ELO SYS naplnila naše očakávania a v Nitre sme spoločne úspešne nadviazali na tradíciu najväčšieho elektrotechnického veľtrhu na Slovensku. Spoločná prezentácia ťahúňov ekonomiky v spojení veľtrhov MSV a ELO SYS sa bude konať v termíne 22. - 25. 5. 2018 opäť v areáli Nitrianskeho výstavného komplexu AGROKOMPLEX.

Spracoval Ing. Lukáš Gorel, PhD., podľa tlačových materiálov Expo Center, TA3

Foto: Archív EF – ELO SYS 2017

Katedra výkonových a elektrotechnických systémov EF

Zaujímavý projekt študentov o hľadaní pravdy

V letnom semestri akademického roka 2016/2017 sa študenti Katedry mediamatiky a kultúrneho dedičstva (KMKD) FHV UNIZA rozhodli realizovať podnetný projekt. V rámci predmetu etické aspekty mediamatiky sa tretiaci odhodlali hľadať pravdu v súčasnom slovenskom spravodajstve. V záplave informácií a správ rôzneho druhu v súčasnom mediálnom priestore môže byť táto študentská snaha považovaná azda za donkichotskú, či naivnú. Jej opodstatnenosť je však nepopierateľná. Ušľachtilé úsilie, ktorým študenti KMKD demonštrovali, že im nie je ľahostajné, ako sa niektoré médiá snažia ovplyvňovať verejnú mienku, si však zaslúži patričnú pozornosť a uznanie nielen v akademickom prostredí.

Kde je pravda?

Primárnou funkciou spravodajstva je povinnosť informovať, za sekundárnu sa potom považuje originalita a prvenstvo. V tejto súvislosti je zaujímavý postreh, alebo názor známeho amerického herca Danzela Washingtona, ktorý v jednom televíznom rozhovore povedal: „Ak nesledujete správy, nie ste informovaní. Ak ich sledujete, ste informovaní zle.“

Ako sa teda orientovať v dnešnom pretlaku informácií, a „informácií“?! To je jedna z otázok, na ktorú sa študenti KMKD snažili, v rámci svojho výskumu, nájsť odpoveď. Najskôr však bolo určujúce vymedziť význam pojmu pravda, čo napokon, v uvedenom kontexte, nebolo vôbec jednoduché, a už vôbec nie jednoznačné, ako by sa to na prvý pohľad mohlo niekomu zdať.

Americký politológ a publicista Nicolas J. S. Davies vo svojom článku Média v časoch po pravde, ktorý bol publikovaný v časopise Consortium News o. i. píše, že autori Oxfordského slovníka zvolili „slovom roka 2016“ (nie náhodne) práve výraz „posttruth“ (po pravde). Je však iróniou, že práve týmto označením vymedzujú tzv. mainstreamové médiá kohokoľvek, kto odmieta akceptovať západnú propagandu, uvádza Davies.

Nedávny prieskum Fairleigh Dickinson University preukázal, ako ďalej píše Davies, že ľudia, ktorí nesledujú spravodajstvo, majú o medzinárodných udalostiach lepší prehľad, ako napríklad diváci spravodajských staníc FOX NEWS, MSNBS či CNN. Dokonca bolo potvrdené, že diváci, ktorí pravidelne sledujú sobotnú satiricko-politickú reláciu The Daily Show, ktorá je vysielaná na televíznom kanáli Comedy Central, sa svojimi vedomosťami umiestnili na druhom

mieste, hneď za rozhlasovou verejnoprávnou stanicou NPR.

Je evidentné, že na odhalenie pravdy, alebo vedomej manipulácie v spravodajstve, nestačí dnes len byť informovaný. Dôležitá, hádam až určujúca, je schopnosť použiť, a využiť, schopnosť kritického myslenia, prirodzenej a podloženej selekcie faktov, ktoré máme k dispozícii.

Hoaxová inkvizícia

Výraz „hoax“ je už pomerne známy a rozšírený, a to nielen medzi používateľmi internetu. Zvyčajne týmto anglickým označením nazývame správu, ktorá je šírená elektronicou a znamená niečo ako podvod, žart.

Hoaxami, nebezpečným a zákerným prostredím internetu a možnými negatívnymi dôsledkami súčasného prostredia virtuálnych „hier“, sa nechal inšpirovať aj známy súčasný slovenský spisovateľ Michal Ruceký, ktorý svoj posledný román postavil práve na tejto téme a nazval ho príznačne Trol. V najnovšom čísle Magazínu o knihách, ktorý vychádza ako mesačník v denníku SME, Katarína Holetzová, v súvislosti s posledným Hvoreckého románom, o. i. tiež píše: „Táto situácia sa nám ešte pred rokmi mohla zdať absurdná, dnes ju máme na každodennom poriadku. Takzvané hoaxy sa šíria

internetom zvyčajne s úmyslom obalamutiť masu, ktorá si rada hovie v pomyselnej opozícii. Vymyslené ataky vedia polahky strhnúť hnev a ohroziť skupinu či uškodiť vybranému jednotlivcovi.“

Študenti KMKD sa rozhodli hľadať stopy „hoaxu“ v správach, ktoré šíria tzv. „alternatívne“ médiá, a vydávajú ich za objektívne a pravdivé. Uplynulý semester zamerali svoj výskum na pátranie po znakoch dezinformácií, účelových manipulácií, či vedomom „modelovaní“ správ na jednotlivých internetových portáloch, ktoré poskytujú spravodajstvo ako hlavnú službu zo svojho portfólia.

V rámci uvedeného projektu bola založená komunita, ktorú študenti nazvali Hoaxová inkvizícia. Vytvorili si rovnomenný účet na „fejsbúku“ (FB) (<https://www.facebook.com/hladamepravdu>) a výsledky svojich zistení tu potom postupne zverejňovali.

Nápad, ako i forma realizácie, sa zapáčil šéfredaktorovi spravodajského portálu aktualita.sk Michalovi Badínovi, ktorý na svojom súkromnom FB účte študentov KMKD v ich snažení podporil a vyzval i svojich priateľov, aby dobrému nápadu zo Žilinskej univerzity, KMKD, taktiež „drukovali“.

Katedra mediamatiky a kultúrneho dedičstva verzus Aktuality.sk – počiatok prínosnej spolupráce

V rámci realizácie projektu Hoaxová inkvizícia sa neskôr vyvinula vzájomná dohoda medzi KMKD a spravodajským portálom Aktuality.sk, v ktorej prejavili záujem bližšie spolupracovať so študentmi a dokonca sa v súčasnosti pripravuje naplnenie spolupráce vo forme študijných stáží študentov KMKD v redakcii tohto spravodajského portálu už od budúceho akademického roka 2017/2018.

V apríli boli na pôdu fakulty humanitných vied pozvaní aj zástupcovia redakcie spomínaného spravodajského portálu – šéfredaktor Peter Bárdy a šéf editor Michal Badín, ktorí sa stretli so študentmi KMKD a absolvovali zaujímavú a podnetnú prednášku zameranú práve na oblasť spravodajstva, etiky v žurnalistike, na otázky tzv. alternatívnych či mainstreamových médií v súčasnosti na Slovensku.

Prítomnosť novinárov na akademickej pôde našej fakulty sme využili aj na krátky rozhovor, ktorý vám teraz ponúkame:

Aký je váš názor na takzvané „alternatívne médiá“?

Bárdy: Označenie alternatívne médiá je klamlivé. Sú to propagandistické a lživé médiá. Bohužiaľ, dôveruje im stále viac ľudí. Ale to je výzva pre tzv. mainstream, aby zvrátil tento vývoj, pokiaľ chceme, aby ľudia dostávali relevantné a pravdivé správy, resp. komentáre, ktoré komentujú realitu, namiesto toho, aby ju vytvárali.

Ako sa v aktuality.sk organizuje spravodajstvo? Čo, podľa vás, zaručuje objektivitu správ?

Bárdy: Objektivitu správ v prvom rade ga-

rantuje profesionalita reportéra a charakter médiá. Novinár musí v sebe potlačiť maximum subjektívneho, pokiaľ chce čitateľovi/divákovi/poslucháčovi priniesť objektívne spravodajstvo. A potom je to už len na vedení redakcie, aby si vybralo správnych ľudí a dohliadalo na ich prácu.

Čomu, komu podlieha sekcia správ, ktoré budú zverejnené u vás na portále aktuality.sk?

Bárdy: Naše správy by mali byť zaujímavé, alebo užitočné. Nechceme ľudí „spamovať“ veľkým množstvom správ, ktorých informačná hodnota je takmer nulová. Vládame na dôležité správy, prípadne tie, z ktorých naši čitatelia môžu mať úžitok.

Badín: Správy, ktoré zaraďujeme do vydania, musia byť naozaj zaujímavé a výsostne aktuálne. Čitatelia sú veľmi nároční a tým, že vás majú okamžite na dosah jednej správy na sociálnej sieti, vám vedia dať jasne pocítiť, že im niečo chýba, alebo že sú s niečím nespokojní. Práca pre online spravodajstvo je každý deň ako jedna veľká mozaika a je to fakt parádny pocit byť pri tom, keď hrá všetkými možnými farbami.

Aký je, podľa vás, najvýraznejší rozdiel v distribúcii publicistických a spravodajských výstupov v aktuality.sk a napríklad v „tradičných“ printových médiách? Akú sú najväčšie výhody elektronického média oproti tlačnému, a aké sú nevýhody?

Bárdy: Najväčšou výhodou online média je 24/7. Teda my vydávame správy v okamihu a uzávierku máme každú minútu, teda vyše 1400-krát za deň. Nie sme limitovaní rozsahom. Nevýhodou je, že konkurenčné prostredie, a snaha byť rýchly a exkluzívny, neraz zabráni dopracovať tému dokonca a naozaj

na čo najvyššej úrovni. Preto sa téme venujeme na pokračovanie, resp. články aktualizujeme o nové zistenia. Problémom je neraz veľký počet gramatických chýb, čo je tiež dôsledok snahy o rýchle spracovanie.

Badín: Vďaka tomu, že sme online médiom, máme k čitateľovi naozaj veľmi blízko. Niekedy až nebezpečne – pretože s výhodou, že môžeme informovať ľudí o udalostiach v expresne rýchlom čase, prichádza aj obrovská miera zodpovednosti za to, aby aktuálne a dôležité správy boli v tej neuveriteľnej rýchlosti spracované profesionálne a kvalitne.

Čo je pre vás v spravodajstve najdôležitejšie?

Bárdy: Aby sme opisali realitu bez toho, aby sme ju pokrívili. Žijeme vo veľmi dynamickej a ťažkej dobe. Ľudia skutočne veria viac klamárom ako médiám, ktoré denne tvrdo pracujú na tom, aby prinieslo čo najprofesionálnejšie a najobjektívnejšie správy. Pre mňa je teda najdôležitejšie, aby nám verili čitatelia. Lebo, ak budú veriť len propagandistickým médiám, budem sa obávať o budúcnosť našej krajiny ešte viac, ako sa obávam dnes.

Badín: Najdôležitejšie pre mňa v spravodajstve je prinášať pravdivé a overené informácie. Ako už povedal Peter, ľudia veria klamárom – a je veľmi náročné s nimi bojovať. Zvlášť v anonymnom prostredí internetu, kde spomínané propagandistické médiá nepoznajú žiadne hranice.

Mgr. Marián Grupač, PhD.

Foto: Mgr. Andrej Kurečka

Katedra mediamatiky
a kultúrneho dedičstva FHV

XXIII. medzinárodná konferencia poľských, českých a slovenských zlievačov WSPÓŁPRACA 2017

V prekrásnom prostredí hotela Pałac Czarny Las, Woźniki, neďaleko poľského mesta Częstochowa sa v dňoch 19. až 21. apríla 2017 konal XXIII. ročník medzinárodnej konferencie poľských, českých a slovenských zlievačov WSPÓŁPRACA (SPOLUPRÁCA) 2017. Konferenciu striedavo organizuje Wydział Odlewnictwa AGH Im. Stanisława Staszica w Krakowie, Fakulta metalurgie a materiálového inžinýrství VŠB Technickej univerzity v Ostrave a Strojnícka fakulta Žilinskej univerzity v Žiline. Tento rok bola organizátorom konferencie Akademia Górniczo-Hutnicza Im. Stanisława Staszica w Krakowie a bola venovaná 70-tym narodeninám prof. dr hab. inž. Stanisława Dobosza.

Konferenciu otvorili zástupcovia všetkých troch organizujúcich univerzít, menovite prof. dr hab. inž. Stanisław Dobosz (AGH Kraków), doc. Ing. Petr Lichý, PhD., (VŠB-TU Ostrava) a prof. Ing. Dana Bolibruchová, PhD., (UNIZA). Konferencie sa zúčastnili pracovníci prevažne z poľských, českých a slovenských univerzít, výskumných ústavov a zlievarní. Bolo prezentovaných vyše 40 príspevkov, zaoberajúcich sa širokým spektrom problémov v zlievarnenstve a príbuzných odbo-

roch. Zo Strojníckej fakulty UNIZA sa na konferencii zúčastnili 4 pracovníci katedry materiálového inžinierstva (Ing. Alan Vaško, PhD., Ing. Milan Uhrčík, PhD., Ing. Lenka Kuchariková, PhD., a Ing. Denisa Závodská) a 4 pracovníci katedry technologického inžinierstva (prof. Ing. Dana Bolibruchová, PhD., prof. Ing. Augustín Sládek, PhD., doc. Ing. Richard Pastirčák, PhD., a Ing. Marek Brůna, PhD.). Všetci 8 zástupcovia UNIZA prezentovali výsledky svojej vedeckovýskumnej činnosti formou prednášok.

Súčasťou konferencie boli aj neformálne akcie - napr. spoločenský večer alebo výlet do kláštorného komplexu Jasná Góra v Częstochowej, ktoré umožnili vytvorenie ďalších neformálnych kontaktov medzi účastníkmi konferencie. Bezprostredné ohlasy účastníkov na priebeh konferencie aj sprievodné akcie boli pozitívne. Konferencia splnila svoj odborný aj spoločenský účel.

Ing. Alan Vaško, PhD.

Katedra materiálového inžinierstva SJF

MATLAB pre celouniverzitné využitie

Vedenie Žilinskej univerzity v Žiline sa rozhodlo poskytnúť prístup všetkým študentom a zamestnancom k úplnej inštalácii systému MATLAB. Ide o špeciálnu celouniverzitnú licenciu – Total Academic Haedcount (TAH).

Na Slovensku majú plnú verziu MATLAB-u k dispozícii len 2 univerzity: Žilinská univerzita a Slovenská technická univerzita v Bratislave.

TAH je časovo obmedzená licencia (na 1 rok), avšak vedenie univerzity má záujem o jej predĺženie, nakoľko celouniverzitná licencia je konkurenčnou výhodou.

17. mája 2017 sa v spolupráci s firmou Humusoft, s. r. o., na našej univerzite uskutočnilo stretnutie s Dr. Joachimom Leveltom a Garethom Thomasom z Holandska, zástupcami spoločnosti MathWorks, ktorá vyvinula MATLAB. Táto dvojica fundovaných odborníkov na nasadzovanie MATLAB-u do univerzitného prostredia, má za sebou návštevy na významných univerzitách vo svete. Na stretnutí sa podelili o svoje skúsenosti, predstavili MathWorks a možnosti využitia MATLAB-u, možnosti licencie TAH a dopad na výučbu a výskum.

MATLAB je univerzálny inžiniersky nástroj pre rozsiahle technické výpočty, analýzu dát, programovanie či počítačové simulácie používaný tisíckami ľuďmi po celom svete. Používa sa nielen vo vzdelávacích a výskumných inštitúciách, ale aj v priemyselnom a ekonomickom odvetví a je žiadanou zručnosťou u mnohých zamestnávateľov - spomeňme Siemens, Continental, Porsche, BMW, Slovnaft, NBS, Allianz, IBM, Honeywell a mnoho ďalších firiem a inštitúcií.

Licencia je určená všetkým študentom a zamestnancom univerzity. V prípade tejto licencie je dovolená inštalácia na pracovné a súkromné počítače študentov, zamestnancov, na počítače v laboratóriách, ako aj na počítače v spoločných priestoroch - klubovne, internáty, knižnica. Licencia je určená na študijné a pedagogické účely, pre vedu, výskum a publikačnú činnosť, nesmie sa však využívať na komerčné aktivity.

Licencia obsahuje MATLAB, Simulink a viac ako 80 rozšírení. Zoznam produktov sa nachádza na <http://uniza.sk/matlab/>. Navyše, licencia obsahuje aj MDCS 32 – MATLAB Distributed Computing Server pre 32 workerov. Server je určený na paralelné výpočty.

TAH prináša prístup:

- k aktuálnej verzii MATLAB-u,
- MATLAB Online – MATLAB vo webovom prehliadači
<https://www.mathworks.com/products/matlab-online.html>,

- MATLAB Drive – dátové úložisko 5GB pre vlastné projekty
<https://www.mathworks.com/products/matlab-drive.html>,
- MATLAB Mobile – MATLAB v mobilnom iOS alebo Android zariadení
<https://www.mathworks.com/products/matlab-mobile.html>.

Veľkým benefitom je prístup k online školeniam. Licencia dovoľuje absolvovať študentom tieto kurzy bezplatne, pričom bežná cena jedného kurzu je asi 1000 eur.

MATLAB Fundamentals:

- Machine Learning with MATLAB
- MATLAB Programming Techniques
- MATLAB for Data Processing and Visualization
- MATLAB for Financial Applications.

Kurzy sú dostupné na: <https://trainingenrollment.mathworks.com/selfEnrollment?code=CRNMYXV2XPVG>

Podrobný postup, aby ste mohli používať MATLAB, je uvedený na linke: <http://uniza.sk/matlab/>.

Možno si študenti položia otázku: prečo sa mám učiť pracovať s MATLAB-om? Pretože jeho znalosť zvyšuje šance na trhu práce a prispieva k lepšiemu uplatneniu. Znalosť MATLAB-u môže pomôcť pri rozbehu vlastného podnikania (výhodné startup licencie s výraznou zľavou).

Prof. Ing. Karol Matiaško, PhD.

Ing. Irena Kubinová

Oddelenie pre informačné systémy UNIZA

Darovanie krvi na FBI UNIZA

Darovanie krvi je skutočným „darom života“, ktorý zdravý jedinec môže poskytnúť ľuďom chorým a ľuďom po úrazoch. Aj touto cestou sa študenti a zamestnanci Fakulty bezpečnostného inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline rozhodli pomôcť tým, ktorí to najviac potrebujú.

Darovanie krvi sa uskutočnilo dňa 4. apríla 2017 v priestoroch FBI. Organizátorom akcie bola Fakulta bezpečnostného inžinierstva UNIZA v spolupráci s katedrou požiarneho inžinierstva a tiež v spolupráci s Národnou transfúznou službou v Žiline. Akciu prišli medzi študentov podporiť aj členovia DHZ Žilina a Žilinská univerzita, ktorí si bez váhania sadli do kresla darcov. Darovať krv sa rozhodlo celkom 26 darcov, za čo všetkým srdečne ďakujeme.

Spokojnosť s podujatím vyjadrili aj pracovníci Národnej transfúznej služby v Žiline, ktorí sa tešia na ďalší ročník. Ten sa uskutoční opäť na jar, v mesiaci apríl 2018. Všetci záujemcovia sú vítaní. Veď nikto z nás nevie, kedy bude on alebo niekto z jeho blízkych, krv potrebovať...

Ing. Maroš Krajčír, doktorand
Foto: Ing. Milan Dermek, doktorand
Katedra požiarneho inžinierstva FBI

Informácie zo zasadnutia Akademického senátu Žilinskej univerzity v Žiline

V pondelok dňa 24. apríla 2017 sa uskutočnilo štrnásť zasadnutie AS UNIZA. Rokovanie otvoril a viedol predseda AS UNIZA prof. Dr. Ing. Juraj Gerlici. Po schválení návrhu programu rokovania predseda AS UNIZA predložil návrh správy o činnosti AS UNIZA za rok 2016. Zápisy zo zasadnutí senátu sa nachádzajú na intranete a ich skrátené verzie sú publikované v časopise Spravodajca. V roku 2016 sa uskutočnilo sedem zasadnutí AS UNIZA, členovia pristupovali k prerokovávaným návrhom zodpovedne a konštruktívne. Príslušné komisie na svojich stretnutiach prerokovali im pridelené materiály a vypracovali k nim stanoviská, ktoré boli prezentované na zasadnutiach AS UNIZA. Dodal, že diskusie prebiehali v otvorenom dialógu s vedením UNIZA a zdôraznil ústretový prístup zo strany vedenia UNIZA. Informoval o záležitostiach týkajúcich sa činnosti AS UNIZA, univerzity, fakúlt a ostatných súčastí UNIZA, ktoré boli v roku 2016 na zasadnutiach prerokované a schválené. AS UNIZA návrh schválil. V ďalšom bode programu rokovania rektorka UNIZA predložila návrh správy o činnosti UNIZA za rok 2016, v ktorej sa hodnotí činnosť univerzity a plnenie jej dlhodobého zámeru. V prezentácii sa venovala hlavným častiam správy, a to: vzdelávanie, vedeckovýskumná činnosť a doktorandské štúdium, medzinárodná spolupráca, zamestnanci, informačné systémy, rozvoj a hospodárenie. Kontrolná, Hospodárska a Pedagogická komisia odporučili návrh schváliť. Rektorka UNIZA poďakovala zamestnancom podieľajúcim sa na výkone a činnosti UNIZA a zamestnancom pracujúcim vo výskume. Tiež odpovedala na otázky RNDr. Hynka Bachratého, PhD., ohľadne financovania fakúlt podľa počtu študentov, delenia a využitia týchto financií, ako aj návrhu na zmenu tohto financovania pri plánovaní rozpočtu. AS UNIZA návrh schválil. V závere predsedu AS UNIZA oznámil termín ďalšieho zasadnutia AS UNIZA (15.5.2017), poďakoval za účasť a spoluprácu a zasadnutie ukončil. V pondelok dňa 15. mája 2017 sa uskutočnilo pätnásť zasadnutie AS UNIZA. Rokovanie otvoril a viedol predseda AS UNIZA prof. Dr. Ing. Juraj Gerlici. Po schválení návrhu programu rokovania rektorka UNIZA predložila návrh správy o hospodárení UNIZA za rok 2016. Uviedla, že základné údaje boli uvedené aj v správe o činnosti UNIZA a že v danom návrhu sú uvedené detailnejšie informácie o analýze nákladov a výnosov, zúčtovaní dotácie, vývoji aktív a pasív a pod. Na zasadnutí boli prítomní aj vedúci ORaF Ing. František Kecsó a vedúca OU Ing. Eva Müllerová. Kontrolná a Hospodárska komisia po zodpovedaní otázok odporučili návrh schváliť. Ing. Eva Müllerová odpovedala na otázku Ing. Petra Skotnického, PhD., ohľadne pohľadávok UNIZA voči Mestu Žilina uvedených v dokumente Poznámky. Išlo o výber pohľadávok, ktoré sú vysporiadané a boli vymedzené ako pohľadávky s významnou hodnotou za rok 2016. AS UNIZA predložený návrh schválil. Následne rektorka UNIZA predložila návrh na prerodzenie hospodárskeho výsledku UNIZA za rok 2016. Informovala o hospodárskom výsledku po zdanení a o tom, že UNIZA použije 40 % zo zisku na tvorbu rezervného fondu, 0,1 % zo zisku na tvorbu fondu reprodukcie, 0,1 % zo zisku na tvorbu štipendijného fondu, 10 000 eur zo zisku na tvorbu fondu na podporu štúdia študentov so špecifickými potrebami a zvyšná časť ostáva ako nerozdelený zisk roku 2016. Kontrolná a Hospodárska komisia nemali pripomienky. AS UNIZA návrh schválil. AS UNIZA ďalej rokoval o návrhu rektorky UNIZA na odsúhlasenie zámeny pozemkov medzi UNIZA a Mestom Žilina. Uviedla, že univerzita v súčasnosti vyvíja aktivity a rokuje s vlastníkami pozemkov na Májovej ulici, kde sa nachádza FBI, a to z dôvodu ich odkúpenia. Jedným z vlastníkov je aj Mesto Žilina, na ktorého pozemku sa nachádzajú budovy vo vlastníctve UNIZA. Univerzita ponúkla Mestu Žilina, vzhľadom na výšku kúpnej ceny za pozemok, zameniť tento pozemok za iný, ktorý je vo vlastníctve UNIZA a nachádza sa pri budove „E“ na Komenského ulici v Žiline.

Vzhľadom na to, že veľkosť pozemkov, ktoré by sa zamenili, nie je úplne totožná, UNIZA by mestu vyplatila len rozdiel v cene nehnuteľnosti. Návrh podlieha aj schváleniu v mestskom zastupiteľstve. Kontrolná a Hospodárska komisia odporučili návrh schváliť. Rektorka UNIZA odpovedala na otázky Ing. Petra Skotnického, PhD. týkajúce sa pozemku vo vlastníctve UNIZA, ktorý sa navrhuje zameniť a uznesenia senátu zo dňa 29.2.2016, ktorým sa schválil návrh na predaj budovy bývalej SvF „E“ na Komenského ulici v Žiline a okolitých pozemkov. Informovala o verejnej obchodnej súťaži, objasnila vymedzenie pozemku, ktorý by sa mal zameniť, na LV a v ZP. Na základe toho objasnila možnosť predaja budovy s okolitými pozemkami v budúcnosti bez ďalšieho schvaľovania v senáte. Odpovedala aj na otázky prof. Ing. Róberta Hudeca, PhD., ohľadne ďalších vlastníkov pozemkov na Májovej ulici (napr. ministerstvo hospodárstva, ŽSR). Dodala, že ide o náročnú prácu, ale cieľom je zabezpečiť, aby univerzitné budovy boli postavené na pozemkoch vo vlastníctve UNIZA. AS UNIZA návrh schválil. Ďalej rektorka UNIZA predložila návrh na schválenie aktualizovaného Dlhodobého zámeru UNIZA na roky 2014 - 2020, ktorý sa prerokoval na vedení UNIZA a vo vedeckej rade. Uviedla, že každé plnenie sa uvádza vo výročnej správe a že kontrolné orgány vykonávajú kontroly ohľadne súladu univerzitných projektov s dlhodobým zámerom a UNIZA to musí preukazovať. Následne ozrejnila základné zmeny vykonané v zámere. Kontrolná a Hospodárska komisia odporučili návrh schváliť. Ing. Peter Skotnický, PhD., požiadal o účasť študentskej časti na príprave zámeru v budúcnosti, pretože sú v ňom aj informácie o vzdelávaní a študentoch. Dodal, že materiál by sa mohol prerokovať aj na zasadnutí Rady kvality. RNDr. Hynek Bachratý, PhD., sa zaujímal o indikátory a aktivity vymedzené v časti Vzdelávanie – zamerané na študenta. Týkalo sa to najmä počtu študentov na UNIZA, potreby pracovať na jeho raste a získavať o tom konkrétne informácie, akreditácie a študijných programov a s tým súvisiacou novelizáciou, ako aj ponuky štúdia v jednotlivých programoch, ktorá má zabezpečiť uplatniteľnosť v praxi a nadväzovať na národnú sústavu kvalifikácií a národnú sústavu povolání. Rektorka UNIZA sa k uvedenému vyjadrila. Prorektor pre vzdelávanie dodal, že zmeny sa pripomienkovali aj na fakultách, teda aj členmi Rady kvality a že v budúcnosti sa budú pri tvorbe zámeru brať do úvahy aj študenti. AS UNIZA predložený návrh schválil. V ďalšom bode rektorka UNIZA predložila návrh Dodatku č. 1 k Smernici č. 124 Pracovný poriadok, ktorý bol prerokovaný s Radou UOO OZPŠaV pri UNIZA. Účelom bola úprava pracovného času a prestávok v práci v letných mesiacoch (1. júl až 31. august). Legislatívna komisia nepredložila pripomienky. Ing. Ján Stehlík podal návrh na prerokovanie odseku 5, čl. 8 c Prestávky v práci, ktorý rektorka UNIZA vzala na vedomie. AS UNIZA predložený návrh schválil. V bode Rôzne predseda AS UNIZA informoval o uvoľnení 1 miesta člena zamestnaneckej časti na FHV (doc. Mgr. Michal Valčo, PhD.). Miestnu volebnú komisiu požiadal o uskutočnenie doplňujúcich volieb, vypracovanie všetkých podkladov k voľbám a o ich predloženie za účelom archivácie. RNDr. Hynek Bachratý, PhD., navrhol, aby sa v Zásadách volieb do AS UNIZA upravil inštitút náhradníka. V bode Rôzne Ing. Peter Skotnický, PhD., informoval o emailovej komunikácii s vedúcou OE a s odkazom na zákon o VŠ a rokovací poriadok senátu sa vyjadril, že mu z jej strany a zo strany kvestorky UNIZA neboli poskytnuté informácie, ktoré požadoval pre svoju činnosť člena AS UNIZA pred zasadnutím senátu. Jeho požiadavka sa týkala pohľadávok univerzity voči Mestu Žilina, na ktoré mu odpovedala v 1. bode Ing. Eva Müllerová a kvestorka UNIZA v tomto bode uvedené potvrdila. Ďalej vysvetlil dôvody zdržania sa hlasovania v 1. a 2. bode programu a vyjadril názor, že mu chýba kontrolná činnosť v rámci hospodárenia s finančnými prostriedkami UNIZA, ktorá vyplýva z pôsobnosti ➤➤

senátu vymedzenej v zákone o VŠ. Kvestorka UNIZA opísala jednotlivé kontroly, ktoré prebiehajú na univerzite, ako aj priebeh kontroly súvisiacej so správou o hospodárení UNIZA. Predmetom diskusie bola tiež neúčast študentov na zasadnutiach komisií a činnosť komisií. RNDr. Hynek Bachratý, PhD. navrhol, aby členovia senátu boli informovaní o termíne zasadnutí komisií, ktorých sa môžu v prípade záujmu zúčastniť. Predseda Hospodárskej komisie Ing. Jozef Mičič v danom bode otvoril diskusiu ohľadne parkovania v areáli UNIZA na Veľkom Diele a systému výberu parkovného vrátane požiadavky na vedenie UNIZA o prehodnotenie danej situácie. Navrhol možnosť zrušenia ročného parkovného vyberaného od zamestnancov, a to vzhľadom na údaje uvedené v tabuľke vyťaženia parkoviska a výberu parkovného. Kvestorka UNIZA odpovedala, že v súvislosti s parkovaním sa vydáva cenník schvaľovaný vedením UNIZA. Stanovenie výšky parkovného odôvodnila potrebou zabezpečenia adekvátneho parkovania, náročnou údržbou parkoviska, potrebou vytvárania rezervy na zabezpečenie údržby, ale aj dobudovanie ďalších parkovísk. Kolégium rektorky sa touto požiadavkou zaoberalo, ale nedosiahli spoločný konsenzus, preto sa ponechá aktuálne stanovená výška parkovného. Prorektor pre vedu a výskum členom predložil dokument o obsadenosti parkoviska. Predmetom diskusie boli najmä otázky týkajúce sa výšky parkovného a jej zmeny/zrušenia, vyťaženia parkoviska, nákladov na prevádzku, údržbu a opravu parkoviska v budúcnosti a výpočtu rezervy na obdobie 1 roka potrebnej na pokrytie týchto činností, na základe ktorej by sa mohlo vychádzať aj pri určovaní sumy parkovného. Ďalej sa rozoberali najmä zimná údržba parkoviska, spôsob získania zdrojov

na údržbu v prípade zrušenia parkovného, indikátory týkajúce sa parkovísk uvedené v dlhodobom zámere a spôsob zverejňovania ich vyhodnotenia, ako aj návrh predkladať dokumenty o vyťažnosti parkovísk. Tiež sa uviedlo, že nie na všetkých parkoviskách sa platí parkovné - FRI a FBI. Predmetom diskusie bolo aj zrušenie parkovného pre zamestnancov, ale aj študentov, používanie zamestnaneckých preukazov v súvislosti s parkovacím systémom a určenie skúšobnej doby, počas ktorej by sa vyťažnosť parkoviska mohla vyhodnotiť. Členovia uviedli, že ide o záležitosť senátu, pretože sa uvádza v dlhodobom zámere UNIZA. Predseda AS UNIZA poveril Hospodársku komisiu, aby do najbližšieho zasadnutia AS UNIZA v spolupráci s prorektorom pre vedu a výskum pripravila potrebné podklady a návrh týkajúci sa parkovacieho systému a výberu poplatkov za parkovné, ktorý bude zahrnutý do programu rokovania. Na základe toho by senát mohol požiadať vedenie UNIZA o prehodnotenie danej situácie. V závere predseda AS UNIZA oznámil, že zasadnutie AS UNIZA sa uskutoční na jeseň a materiály sa môžu predkladať aj počas letných mesiacov. Poďakoval za účasť a spoluprácu a zasadnutie ukončil. Materiály sú v plnom znení k dispozícii na intranete UNIZA v priečinku UNIZA dokumenty / Akademický senát / Zasadnutia AS UNIZA / 3 Archivované materiály zo zasadnutí AS UNIZA / rok 2017.

Prof. Dr. Ing. Juraj Gerlici
predseda AS UNIZA

Zapísala: JUDr. Renáta Šebestová, tajomníčka AS UNIZA

Územný plán zóny areálu UNIZA na Veľkom Diele schválený

Nové riešenie Územného plánu zóny Žilina - Žilinská univerzita (ÚPN-Z Žilina ŽU) v areáli Žilinskej univerzity na Veľkom Diele bolo schválené uznesením Mestského zastupiteľstva v Žiline (číslo 60/2017) dňa 24. 4. 2017 a jeho záväzná časť boli vyhlásené Všeobecne záväzným nariadením mesta Žilina č. 6/2017.

Potreba vypracovania ÚPN-Z Žilina - ŽU na Veľkom Diele a jeho schválenia v Mestskom zastupiteľstve vyplynula z požiadavky územného plánu mesta Žilina (ÚPN-M Žilina), ktorý definoval jednak vymedzenie územia pre rozvoj UNIZA, ako aj niektoré presne definované rozvojové aktivity na konkrétnej časti územia.

V platnom znení ÚPN-M Žilina sa deklaruje, že v rámci areálu Žilinskej univerzity na Veľkom Diele sú prípustné len funkcie a stavby vyplývajúce z hlavnej funkcie vysokého školstva ako špecifického druhu vyššej občianskej vybavenosti a túto funkciu dopĺňajúce, pričom „stavby areálu Žilinskej univerzity na Veľkom Diele“ sú podľa záväznej časti ÚPN-M Žilina verejnoprospešnou stavbou. Vymedzenie územia pre rozvoj Žilinskej univerzity v zmysle ÚPN-M Žilina bolo určené hranicami, ktoré boli dané zo severovýchodu a východu ulicou Vysokoškolákov, z juhovýchodu, z juhu a juhozápadu ulicou Na Veľký Diel oddelujúcou riešené územie od lesoparku Chrasť a zo západu Univerzitnou ulicou. Uvedené komunikácie vymedzujú riešené územie kampusu UNIZA.

Cieľom ÚPN-Z Žilina - ŽU bolo získať optimálne urbanistické riešenie vymedzeného územia s náročnou morfológiou terénu a doriešením zložitých územno-technických podmienok, ako aj už vybudovanú internú existujúcu vybavenosť UNIZA v jednoznačne vymedzenom území. V územnom pláne zóny bolo potrebné nastaviť rozvoj univerzity hlavne pre absentujúcu vybavenosť a ďalšie investičné zámery vyplývajúce z vízie rozvoja univerzity v krátkodobom i dlhodobom horizonte s cieľovým rokom 2030.

Komplex UNIZA je koncipovaný na vytvorenie univerzitného „korza“ reprezentovaného sieťou peších trás a priestranstiev pre prevládajúci peší pohyb s prepojením na mestské trasy pre chodcov. Usporiadanie kampusu UNIZA je členené na urbanistické časti, vrátane vytvorenia podmienok pre stavby s hromadným prechodným ubytovaním pre študentov, doktorandov a mladých výskumných, resp. výskumno-vývojových pracovníkov a špecifickým bývaním s nájomnými bytmi UNIZA len pre pracovníkov a učiteľov UNIZA. V ťažisku riešeného územia je navrhovaný univerzitný park. Navrhovaný podiel plôch zelene v komplexe UNIZA je riešený nadštandardne. V návrhu sú umiestnené priestory aj pre aktivity v oblasti kultúry a spoločenského vyžitia, pre rekreačnú telovýchovu, školskú telovýchovu a organizovanú telovýchovu a šport. Tiež

sú v riešenom území vytvorené podmienky pre umiestňovanie vybavenosti pre vzdelávanie, výskumné, resp. výskumno-vývojové pracoviská UNIZA s firmami a inými vedeckými inštitúciami. Osobitné postavenie vo funkčnom návrhu má umiestnenie kongresového centra s hotelom vyššej kategórie ako špecifickej vybavenosti v oblasti kongresového turizmu. Celková štruktúra blokovej zástavby má svojim vzájomným priestorovým usporiadaním a predpokladanou výnimočnou architektúrou vytvoriť atraktívne mestotvorné priestory ulíc s námestiami a verejnými priestranstvami s výrazným podielom verejnej a parkovej zelene.

ÚPN-Z Žilina - ŽU a VZN č. 6/2017 sú zverejnené na oficiálnej stránke Mesta Žilina www.zilina.sk.

Vypracovanie a schválenie ÚPN-Z Žilina - ŽU na Veľkom Diele je jeden z veľmi významných dokumentov pre ďalší rozvoj UNIZA, bez ktorého by nebolo možné pripravovať nové vízie, zámery, projektové podklady a získanie stavebného povolenia pre rozvojové aktivity univerzity. Touto cestou by som sa chcel veľmi poďakovať všetkým pracovníkom, ktorí participovali na príprave a vypracovaní územného plánu ÚPN-Z Žilina - ŽU na Veľkom Diele.

Prof. Ing. Jozef Jandačka, PhD.
prorektor pre rozvoj UNIZA

Girl's Day na Fakulte riadenia a informatiky UNIZA

Girl's Day sme na Fakulte riadenia a informatiky UNIZA organizovali už po štvrtýkrát. Každoročne sú miesta už na druhý deň po spustení registrácie plne obsadené. Tento rok sa k nám prišlo pozrieť 32 dievčat z rôznych častí severného Slovenska a zavítali k nám aj študentky z Popradu.

Pre dievčatá boli na fakulte pripravené tri programy. Do programu sa zapojili tak, ako aj po minulé roky, pracovníci katedry matematických metód a operačnej analýzy, ktorí predviedli dievčatám optimalizácie inšpirované prírodou, rôzne počítačové simulácie a vysvetlili im princípy umelej inteligencie v počítačových hrách. Na katedre softvérových technológií kolegovia privítali dievčatá v „laboratóriu“ červených krviniek, kde si vyskúšali základy skriptovania a simulovali správania sa červených krviniek v ľudskom tele. Katedra technickej kybernetiky zaujala dievčatá hlavne praktickými ukázkami hardvérových riešení. Dievčatá si mohli vyskúšať ovládanie robotov a študenti odboru počítačové inžinierstvo im predviedli praktické projekty na ktorých pracujú. Zúčastnili sa aj exkurzie v technických laboratóriách a pozreli si proces výroby dosiek plošných spojov.

Účastníčky Girl's day 2017 s kolegami z FRI UNIZA

Pripravený program dievčatá zaujal, pýtali sa na rôzne aspekty práce v oblasti informačných technológií a niektoré mali dokonca podanú aj prihlášku na našu fakultu. Tohto ročný Girl's Day považujeme za úspešný a veríme, že sa k nám prídu dievčatá inšpirovať aj na budúci rok.

Ing. Veronika Olešnaníková - Katedra technickej kybernetiky FRI UNIZA

Foto: Bc. Dobroslav Grygar

Výnimočný úspech žilinského výskumníka!

Adrián Bača získal prestížne miesto vo vesmírnej agentúre

Ing. Adriánovi Bačovi, PhD., z Výskumného centra Žilinskej univerzity v Žiline sa podarilo niečo, o čom snívajú mnohí – získal významnú pracovnú a profesijnú príležitosť vo vesmírnej agentúre. Na dva roky sa stane výskumníkom Európskej vesmírnej agentúry ESA, ktorá je popri americkej NASA, ruskom ROSKOSMOS a čínskom CNSA jednou z najvýznamnejších vesmírnych agentúr sveta.

Adriánove štúdium materiálového inžinierstva na Strojníckej fakulte Žilinskej univerzity nebolo náhodné, táto oblasť bola jeho záľubou, a po úspešnom absolvovaní doktorandského štúdia pod vedením prof. Ing. Radomily Konečnej, PhD., pokračoval vo výskume materiálov aj vo Výskumnom centre v tíme Ing. Libora Trška, PhD. Jeho fascinácia výskumom a výborné výsledky ho posúvali čoraz ďalej, a momentálne sa teší z veľkého úspechu, ktorým získanie prestížnej pozície vesmírneho výskumníka bezpochyby je. Počas svojej práce v európskej vesmírnej agentúre sa bude venovať Raw Metallic materials for Additive Manufacturing.

Na Adriána čaká holandské výskumné a technologické centrum

Vesmírna agentúra ESA (European Space Agency) má niekoľko väčších i menších stredísk, ktoré sú situované vo viacerých európskych krajinách. Skvelou správou je, že Andrej nasledujúce dva roky prežije prá-

ve v najznámejšom a najväčšom z nich – vo výskumnom a technologickom centre ESTEC (European Space Research and Technology Centre), ktoré sa nachádza pri holandskom pobrežnom mestečku Noordwijk.

Holandské ESTEC je samotným srdcom európskeho vesmírneho výskumu. Je to miesto, kde sa zrodila väčšina projektov európskej vesmírnej agentúry, a kde sa zároveň tieto projekty v rôznych fázach ich vývoja realizujú. Práve odtiaľto sa riadia všetky typy misií, či už z oblasti vedy, výskumu, ľudských vesmírnych letov, navigácie alebo pozorovania Zeme. Toto výskumné stredisko je takisto miestom, ktoré zlučuje odborníkov z rozmanitých profesií, aby spoločne prinášali nové inovácie, zapájali sa do vesmírneho výskumu alebo sa priamo podieľali na misiách ESA.

Medzi hlavné aktivity Európskej vesmírnej agentúry patrí najmä vedeckovýskumná činnosť v oblasti fundamentálnej fyziky, astronómie a astrofyziky, výskum slnečnej

sústavy a iné. S touto činnosťou je spojený aj technologický vývoj v oblastiach telekomunikácií, satelítnej navigácie, diaľkového pozorovania Zeme, vývoja nosných rakiet, pilotovanej kozmonautiky a inžinierskej a operačnej činnosti. Prostredníctvom bohatého programu zameraného na študentov stredných a vysokých škôl sa ESA venuje aj vzdelávacej činnosti.

„Sme nesmierne radi, že máme v centre takýchto špičkových výskumníkov. S Adriánom pracujem už od doktorandského štúdia, tušil som, že jeho dôslednosť a nadšenie pre prácu, ktorej sa venuje, budú korunované úspechom. Myslím, že európska vesmírna agentúra nie je ani zďaleka jeho poslednou zastávkou. Prajeme mu veľa šťastia a naďalej budeme sledovať jeho prácu,“ teší sa z Adriánovej významnej výskumníckej pozície doc. Branislav Hadzima, riaditeľ Výskumného centra Žilinskej univerzity v Žiline.

Ing. Anna Závodská, PhD., MBA
Výskumné centrum UNIZA

Študentská vedecko-odborná súťaž na elektrotechnickej fakulte

Elektrotechnická fakulta UNIZA tak, ako každý rok, organizovala v mesiacoch marec a apríl 2017 Študentskú vedecko-odbornú súťaž (ŠVOS) v týchto oblastiach výskumu:

- elektrotechnika, výkonová elektronika a elektroenergetika (E, VE, E),
- informatické vedy, automatizácia a telekomunikácie (IV, A, T),
- biomedicínske inžinierstvo (BMI),
- elektrotechnológie a materiály (EaM).

Súťaž bola organizovaná samostatne pre bakalársky, inžiniersky (v apríli 2017) a doktorandský (v marci 2017) stupeň štúdia v uvedených oblastiach výskumu. Vzhľadom na počet prihlásených študentov boli oblasti výskumu v jednotlivých stupňoch štúdia spojené do jednej sekcie. Počas súťaže bolo prezentovaných celkovo 20 prác študentov, z toho 6 prác študentov bakalárskeho stupňa štúdia, 8 prác študentov inžinierskeho a 6 prác študentov doktorandského stupňa štúdia.

Súťažiaci doktorandského stupňa štúdia prezentovali pred komisiou a ostatnými súťažiacimi svoje práce formou posterov, súťažiaci bakalárskeho a inžinierskeho štúdia formou prezentácií. Mnohí súťažiaci prezentovali aj funkčné vzorky, ktoré boli súčasťou ich prác.

V jednotlivých sekciách boli finančne ocenené prvé tri miesta. Okrem finančnej odmeny dekan EF prof. Ing. Pavol Špánik, PhD., udelil víťazom na slávnostnom vyhodnotení súťaže diplom za obsadenie 1., 2. alebo 3. miesta. Ostatným súťažiacim boli odovzdané osvedčenia o účasti na ŠVOS.

V bakalárskom stupni štúdia sa umiestnili na prvých troch miestach nasledujúci študenti:

1. miesto:

Michal PEKÁR – za prácu *Robotické vozidlo pre pohyb v náročnom teréne v oblasti výskumu IV, A, T*

2. miesto:

Róberta VRŠKOVÁ – za prácu *Variabilita frekvencie srdca vyhodnocovaná zo signálu PPG v oblasti výskumu BMI*

3. miesto:

Lucia RYBOVIČOVÁ – za prácu *Návrh a realizácia optofluidických systémov pre LOC aplikácie v oblasti výskumu BMI.*

V inžinierskom stupni štúdia boli ocenení:

1. miesto:

Bc. Martin SUMEGA – za prácu *Riadenie platformy s dvomi stupňami voľnosti v oblasti výskumu E, VE, E*

2. miesto:

Bc. Petra URBANCOVÁ – za prácu *Zmena vyžarovacích vlastností LED diódy pomocou 3D PhC štruktúry v oblasti výskumu EaM*

3. miesto:

Bc. Michal STAŇO – za prácu *Design and construction of electric motor for solar vehicle v oblasti výskumu E, VE, E.*

V doktorandskom stupni štúdia sa umiestnili:

1. miesto:

Ing. Michaela ŠNAJDAROVÁ – za prácu *Extrakcia vlastností zo signálu impedančnej kardiografie v oblasti výskumu BMI*

2. miesto:

Ing. Miroslav PAVELEK – za prácu *Multi-level Simulation Model of the Wireless Energy Transfer System v oblasti výskumu E, VE, E*

3. miesto:

Ing. Lukáš BEHŮŇ – za prácu *Inverzný problém v nedeštruktívnom vyšetovaní vodivých biomateriálov v oblasti výskumu BMI.*

V doktorandskom stupni štúdia mali účastníci súťaže, ktorí odovzdali prácu v anglickom jazyku, možnosť využiť odmenu navyše – zúčastniť sa medzinárodnej študentskej konferencii POSTER 2017 v Prahe.

Do hodnotenia prác a udelenia ocenení bol zapojený aj zástupca organizácie Spoločná odborová skupina IAS/IES IEEE v rámci Československej sekcie IEEE, Ing. Matěj Pácha,

PhD., ktorý odovzdal ocenenie IEEE študentom všetkých stupňov štúdia umiestnených na prvých troch miestach.

Taktiež zástupkyňa spoločnosti ZSVTS Bratislava, doc. Ing. Daša Tichá, PhD., odovzdala študentovi Bc. Martinovi Sumegovi Cenu ZSVTS.

Tešíme sa na ďalší ročník konania ŠVOS. Veríme, že viacero študentov EF sa zapojí do súťaže a prezentuje výsledky svojho štúdia na fakulte. Pre povzbudenie odkaz víťazky Ing. Michaely Šnajdarovej: „Súťaž sa niesla v priateľskom duchu, v štýle takej malej konferencie. Bolo veľmi prínosné zistiť, akému výskumu sa venujú moji kolegovia na iných katedrách Elektrotechnickej fakulty UNIZA a zmerať si s nimi sily. Ďalším prínosom bol nácvik prezentácie posterov, keď je veľmi podstatné to, ako dokážete získané výsledky podať publiku, čo, samozrejme, využijem na medzinárodných konferenciách. Takisto som získala cenné rady, ktoré mi pomôžu pri ďalšej publikačnej činnosti a tvorení finálnej verzie dizertačnej práce. V neposlednom rade je veľkou motiváciou aj finančné ocenenie vynaloženej snahy a postupného pokroku, ktorý sme dosiahli vo výskumnej oblasti.“

Bc. Martina Sumega ju doplnil: „Účasť na ŠVOS vnímam ako veľké pozitívum už len z toho hľadiska, že som dostal cennú spätnú väzbu od odbornej komisie a hlavne motiváciu pre ďalšiu prácu. Takáto prezentácia pred obhajobou je vynikajúca aj kvôli tomu, že mám ešte množstvo času prácu doladiť a zdokonaľiť. Ďalšou výhodou je veľmi veľká šanca získať finančnú odmenu, takže účasť na ŠVOS môžem všetkým len odporučiť.“

Doc. PaedDr. Peter Hockicko, PhD.
Prodekan pre vedu a výskum EF UNIZA
Mgr. Silvia Pirníková
Dekanát EF UNIZA

Physics Teaching in Engineering Education PTEE 2017

V dňoch 18. – 19. mája 2017 sa na Žilinskej univerzite v Žiline uskutočnil 9. ročník konferencie Physics Teaching in Engineering Education PTEE 2017 s názvom "Challenges and Solutions for Effective Teaching". Zúčastnilo sa jej 30 účastníkov z 10 krajín. Prvý deň dvojdennej konferencie bol orientovaný na praktické zručnosti študentov, využívanie videí vo výučbe a inovácie hlavne v oblasti laboratórnych cvičení, pričom boli predstavené spôsoby výučby vo Fínsku či Dánsku a inovatívne prístupy na slovenských technických univerzitách. V poobedňajšej posterovej sekcii boli prezentované skúsenosti kolegov z Poľska, Českej republiky a slovenských pracovníkov zaoberajúcich sa výučbou fyziky pre budúcich inžinierov, ale aj učiteľov fyziky. Po vedeckom programe nasledoval výlet do Čičmian, prehliadka tradičnej slovenskej dediny a návšteva Slovenského betlehema v Rajeckej Lesnej. Spoločenský večer spríjemnil všetkým účastníkom svojím vystúpením folklórny súbor Stavbár.

Ďalší deň konferencie sa niesol v znamení využívania praktických aplikácií vo fyzikálnom vzdelávaní, posilňovaní STEM (Science-Technology-Engineering-Mathematics) kľúčových zručností študentov v inžinierskom vzdelávaní, využívaní drámy vo vyučovaní, inovácií vo vzdelávacom procese, projektomom vyučovaní. Svoje skúsenosti prezentovali kolegovia z Nemecka, Belgicka, Holandska, Švajčiarska a Portugalska. V závere konferencie boli prezentované výsledky projektu readySTEMgo získaného v rámci výzvy Erasmus+: Early identification of STEM readiness and targeted academic interventions (2014-BE02-KA200-000462), na ktorom UNIZA spolupracuje s ďalšími piatimi vysokoškolskými inštitúciami zo zahraničia ako kľúčový partner. Následne sa uskutočnil v rámci projektu readySTEMgo National Multiplier event, počas ktorého diskutovali spolu s odborníkmi zo zahraničných vysokoškolských inštitúcií aj učiteľia zo stredných škôl elektrotechnických a gymnázií. Všetci sme sa zhodli na podpore kvalitnejšej výučby matematiky a fyziky s vyššou časovou dotáciou už na stredných a základných školách.

Po skončení konferencie sa uskutočnilo Physics Working Group (PWG) stretnutie v rámci konzorcia SEFI (European Society for Engineering Education). Rokovalo sa o plánoch na nasledujúce obdobie, mieste a zameraní ďalšej PTEE konferencie a prezentácii na nasledujúcej annual SEFI conference, ktorá sa uskutoční v septembri na Azorských ostrovoch (SEFI je medzinárodné fórum združujúce

medzinárodné inštitúcie zamerané na inžinierske vzdelávanie, učiteľov, zamestnancov a študentov zo 48 krajín. Momentálne združuje približne 160 000 akademických pracovníkov a 1 000 000 študentov).

Po ukončení konferencie nasledovala prehliadka historického jadra Žiliny, návšteva katakomb. Niektorí z účastníkov nasledujúci deň navštívili Jasnú, Demänovskú jaskyňu slobody a Demänovskú ľadovú jaskyňu, vyšli na Chopok a večer relaxovali v aquaparku Bešeňová.

Celkovo bolo na PTEE 2017 zaslaných 26 abstraktov, pre publikovanie do zborníka konferencie bolo po recenziách akceptovaných 24 príspevkov, z toho 4 pozvané a zvyšných 20 bolo prerozdelených do ústnej a posterovej sekcii, celkovo 15 príspevkov bolo prezentovaných ústne a 9 s pomocou posterov.

Konferenciu organizovala Katedra fyziky Elektrotechnickej fakulty Žilinskej univerzity v Žiline v spolupráci s ÚCV UNIZA, PWG SEFI a KAP.

Nasledujúca PTEE konferencia sa uskutoční v 2019 v Holandsku.

Doc. PaedDr. Peter Hockicko, PhD.
Predseda organizačného výboru PTEE 2017
Prodekan pre vedu a výskum EF

Zníženie energetickej náročnosti budov UNIZA

Žilinská univerzita v Žiline má schválené ďalšie dva projekty zo 6. výzvy Operačného programu kvalita životného prostredia zameranej na zníženie energetickej náročnosti verejných budov (OPKZP-PO4-SC431-2015-6), ktorú vyhlásilo ministerstvo životného prostredia prostredníctvom Slovenskej inovačnej a energetickej agentúry.

V súčasnosti sa rozbiehajú stavebné práce k dvom schváleným projektom: Zníženie energetickej náročnosti budovy NG (BG) Žilinskej univerzity v Žiline a Zníženie energetickej náročnosti budovy Fakulty bezpečnostného inžinierstva, blok B (MB) Žilinskej univerzity v Žiline. Stavebné práce budú ukončené do 7 mesiacov od prevzatia staviska.

V tomto čase je na kontrolnom orgáne dokumentácia z verejného obstarávania k projektu: Zníženie energetickej náročnosti budovy NR (AR) Žilinskej univerzity v Žiline. V prípade odsúhlasenia postupu vo verejnom obstarávaní a po jeho následnom schválení, budú rozbehnuté stavebné práce aj na tomto projekte.

Opatrenia na zníženie energetickej náročnosti pre projekty sú nasledujúce:

- zlepšenie tepelno-technických vlastností konštrukcií,
 - zateplenie obvodového plášťa,
 - zateplenie strešného plášťa,
 - výmena otvorových konštrukcií,
- výmena osvetlenia
- ústredné vykurovanie.

Ďalej sa budú realizovať aj ostatné opatrenia vyplývajúce z energetickej auditu - úprava podláh, opatrenia proti vlhkosti a dokončovacie práce.

V priebehu realizácie projektov počas stavebných prác bude v priestoroch vylúčená výučba a obmedzený pohyb pre zamestnancov.

Touto cestou si dovoľujeme požiadať všetkých zamestnancov aj študentov Žilinskej univerzity v Žiline o zhovievavosť, bezpečnosť, trpezlivosť a dodržiavanie bezpečnostných pokynov v rekonštruovaných budovách a ich okolí a zároveň akceptovanie určitých obmedzení počas realizácie stavebných prác.

Ing. Soňa Johannesová
Vedúca odboru prípravy a realizácie UNIZA

Exkurzia rakúskych študentov

V dňoch 30. apríla - 4. mája 2017 boli študenti CAMPUS 02 – Fachhochschule der Wirtschaft GmbH, Graz (36 študentov a 2 učiteľia) na exkurzii, ktorá sa uskutočnila v rámci ich študijného curricula a na základe dohody medzi rakúskou školou a organizátorom programu v Žiline doc. Ing. Jozefom Klučkom, PhD. Program návštevy bol odsúhlasený vedením fakulty bezpečnostného inžinierstva. Pobyt mal pracovnú a spoločenskú časť. Pracovnú časť možno členiť na exkurzie v rôznych závodoch, organizáciách (Volkswagen, INA Kysuce, Koordinačné stredisko Integrovaného záchranného systému Žilina) a vzdelávaciu činnosť na fakulte (krátky „Crash Course“ im poskytol užitočné slovíčka v slovenčine a podľa zadania spracovali témy, ktoré prezentovali –napríklad „Rakúske spoločnosti podnikajúce na Slovensku“). Špecifickou bola prednáška zástupcov organizácie SA-RIO – Slovenskej agentúry pre rozvoj investícií a obchodu, ktorí prezentovali úlohy a výsledky organizácie pri podpore podnikateľských aktivít doma aj v zahraničí. Účastníci okrem odbornej stránky progra-

Rakúski študenti - CAMPUS 02 – Fachhochschule der Wirtschaft GmbH, Graz

mu ocenili aj spoločensko-kultúrnu časť, v rámci ktorej mali možnosť zoznámiť sa s históriou mesta Žilina.

Rakúski študenti uvedenej školy vykonávajú exkurzie v rôznych krajinách Európy v ročnej periodicite. Ich cieľom je posilniť

medzinárodnú spoluprácu, rozvoj znalostí a zručností študentov, ako aj komunikáciu.

Doc. Ing. Jozef Klučka, PhD.

Katedra krízového manažmentu FBI UNIZA

Foto: Archív autora

Konferencia Colloquium 2017

V dňoch 17. - 19. mája 2017 sa zúčastnil kolektív Katedry materiálového inžinierstva zo Strojníckej fakulty UNIZA na konferencii s názvom 34th International Colloquium on Advanced Manufacturing and Repairing Technologies in Vehicle Industry 2017, ktorú organizovala Budapest University of Technology and Economics. Počas medzinárodného kolokvia prezentovali výsledky svojej vedeckej a výskumnej práce účastníci z Maďarska, Poľska, Slovenska a Česka. Konferencia sa konala v príjemnom prostredí maďarského mestečka Visegrad. Prednášky boli zamerané na systémy a konštrukčné materiály využívané v automobilovom priemysle. Každá

prezentácia obsahovala množstvo zaujímavých informácií. Hoci každý z prednášajúcich má svoju oblasť výskumu, spolu vytvorili kompaktný celok, ktorý má predpoklady pre zlepšenia problémov automobilovej dopravy. Prvý deň konferencie sme absolvovali uvítaciu ceremóniu spolu s prvou sekciou prednášok. Večer zasadla vedecká rada. Nasledujúci deň nás čakal profesionálny program. V rámci neho organizátori pripravili exkurziu do závodu na výrobu bicyklov, kde sme si mohli pozrieť kompletný proces montáže a kompletizácie rôznych typov bicyklov. Druhým bodom programu bola návšteva známej Katedrály Panny Márie a svätého Vojtecha v Ostrihome.

Kolektív katedry materiálového inžinierstva na fakultatívnom výlete v Ostrihome.

Poobedie sme strávili zveľadovaním svojich vedomostí - konali sa dve sekcie prednášok. Po aktívne strávenom dni nasledoval, ako býva dobrým zvykom, spoločenský večer.

Spoločenský večer sa niesol v znamení renesancie - navštívili sme renesančnú reštauráciu, ktorá bola ladená v dobovom štýle a ponúkané jedlá boli pripravené podľa pôvodných receptúr z 15. storočia. Tretí deň sme si vypočuli posledné sekcie prednášok, uzavreli konferenciu a vydali sme sa na cestu domov. Zúčastnení boli spokojní, niektorí z nás nadobudli nové známosti, iní upevnili tie staré, ale hlavná skutočnosť je, že každý z nás odchádzal bohatší o nové poznatky a skúsenosti. V rámci ďalšej spolupráce a dobrých vzťahov boli všetci zúčastnení pozvaní na ďalší ročník medzinárodného kolokvia, ktoré sa nasledujúci rok uskutoční v Poľsku.

Ing. Tatiana Oršulová

Denná doktorandka Katedry materiálového inžinierstva FSTROJ

Foto: Ing. Juraj Belan, PhD.

Konferencia „Riešenie krízových situácií v špecifickom prostredí“

Fakulta bezpečnostného inžinierstva UNIZA organizovala 22. ročník medzinárodnej vedeckej konferencie „Riešenie krízových situácií v špecifickom prostredí“. Konferencia sa konala v dňoch 24. - 25. mája 2017. Zúčastnilo sa jej viac ako 130 odborníkov: pracovníci verejnej správy, riadiaci pracovníci z podnikov, odborníci z oblasti krízového riadenia, pedagogickí a vedeckí pracovníci zo Slovenska, ale i zahraničia, aby sa vzájomne informovali o najnovších poznatkoch a trendoch vývoja danej problematiky.

Konferencia sa konala pod záštitou rektorky UNIZA Dr. h. c. prof. Ing. Tatiany Čorejovej, PhD., ktorá slávnostne otvorila rokovanie konferencie spolu s predsedom vedeckého výboru a odborným garantom konferencie prof. Ing. Ladislav Šimák, PhD., a prof. Ing. Zdenkom Dvořákom, PhD., dekanom FBI UNIZA.

Cieľom konferencie bola výmena teoretických poznatkov získaných z vedeckovýskumnej činnosti a praktických skúseností z krízového riadenia vo verejnej správe i v podnikateľských subjektoch, z problematiky ochrany osôb a majetku a z problematiky ľudského faktora v rámci riešenia krízových javov. Konferencia vytvorila širokú platformu na diskusiu o aktuálnych otázkach bezpečnosti, o možných dopadoch hospodárskej a migračnej krízy na súčasnú spoločnosť, s dôrazom na členské krajiny EÚ, ako aj o metódach a nástrojoch ich minimalizovania. Dôraz je kladený aj na dopravné zabezpečenie procesu riešenia krízových javov a v poslednom období aj na zásady ochrany prvkov kritickej infraštruktúry.

Osobitné miesto mala v tomto roku problematika prípravy novej Bezpečnostnej stratégie SR. O súčasnom stave rozpracovanosti tohto dokumentu hovoril štátny tajomník MZVaEZ SR Lukáš Parížek, ako aj ďalší účastníci konferencie. Zamerali sa hlavne na zmeny v bezpečnostnom prostredí, na reálne hrozby a riziká, ale aj na aktuálne postavenie Slovenska v EÚ a NATO. V rámci plenárneho rokovania konferencie vystúpili so zaujímavými príspevkami aj Ján Hudák (riaditeľ, odbor krízového manažmentu a bezpečnosti MPSVR SR), Bernard Prieceľ (riaditeľ, Migračný úrad MV SR), Dušan Chrenek (vedúci Zastúpenia Európskej komisie v SR).

Prvý deň konferencie sa uskutočnilo plenárne rokovanie a počas druhého dňa bolo rokovanie rozdelené do štyroch sekcií:

- Sekcia 1: Všeobecné zásady krízového riadenia;
- Sekcia 2: Bezpečnostný manažment - ochrana osôb a majetku;

Prof. Ladislav Šimák (FBI UNIZA), prof. Daniela Todorova (Higher School of Transport, Sofia), Mgr. Lukáš Parížek (štátny tajomník MZVaEZ SR), prof. Tatiana Čorejová (UNIZA), prof. Petar Kolev (Higher School of Transport, Sofia) a doc. Jozef Ristvej (FBI UNIZA).

- Sekcia 3: Ochrana kritickej infraštruktúry v sektoroch dopravy a energetiky;
- Sekcia 4: Protipožiarna bezpečnosť, opatrenia a záchranné služby.

V rámci sprievodných akcií boli v tomto roku realizované ukážky IKT technológií pre krízový manažment (Huawei) a predstavenie novej hasičskej techniky (statická ukážka).

doc. Ing. Katarína Buganová, PhD.

Mgr. Valéria Moricová, PhD.

Katedra krízového manažmentu FBI

Tímový záchranár 2017

Dňa 12. apríla 2017 sa v priestoroch areálu Strednej školy požiarnej ochrany Ministerstva vnútra SR v Žiline uskutočnil 8. ročník medzinárodnej športovo-vedomostnej súťaže „Tímový záchranár“. Organizátorom súťaže boli Fakulta bezpečnostného inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline, Dobrovoľný hasičský zbor Žilina a Žilinský samosprávny kraj.

Súťaž bola určená pre študentov vysokých a stredných škôl so študijnými odbormi zameranými na oblasť ochrany pred požiarmi. Jej cieľom bolo skĺbenie teoretických vedomostí nadobudnutých počas štúdia s následným praktickým overením svojich zručností pri hasičských disciplínach a fyzickej zdatnosti.

Súťaže sa zúčastnilo celkovo 39 tímov (78 súťažiacich), 14 tímov v kategórii muži – vysoké školy, 21 tímov v kategórii muži – stredné školy a 4 tímy v kategórii ženy. Súťažiaci prichádzali z nasledujúcich vysokých a stredných škôl: Technická univerzita vo Zvolene, Žilinská univerzita v Žiline, Stredná odborná škola technická v Košiciach, Spojená škola v Martine, Stredná odborná škola letecko-technická v Trenčíne, Stredná odborná škola drevárska vo Zvolene, Stredná odborná škola stavebná v Žiline, Stredná odborná škola v Poprade a Stredná priemyselná škola stavebná v Žiline.

Po registrácii súťažiacich a následnom losovaní štartovných čísiel, zúčastnení zasadli do lavíc učebne a absolvovali vedomostný test so zameraním na ochranu pred požiarmi. Tu preukázali svoje vedomosti nadobudnuté nielen počas ich štúdia, ale taktiež aj všeobec-

ný prehľad vedomostí v tejto oblasti. Test pozostával z 15 otázok. Každý z dvojice súťažiacich vypracoval pridelený test samostatne. Za každú nesprávnu odpoveď bola súťažná dvojica penalizovaná 5 trestnými sekundami, ktoré sa pripočítali k dosiahnutému času v praktickej časti súťaže.

Nasledovalo slávnostné otvorenie súťaže. V ňom sa ako prvý ujal slova PhDr. Ladislav Pethő - prezident Dobrovoľnej požiarnej ochrany SR. Ako ďalší s príhovorom vystúpili JUDr. Elena Vavrová, riaditeľka Strednej školy požiarnej ochrany MV SR v Žiline; doc. Ing. Mikuláš Monoší, PhD., predseda Dobrovoľného hasičského zboru Žilina a UNIZA a prof. Ing. Zdeněk Dvořák, PhD., dekan Fakulty bezpečnostného inžinierstva UNIZA. Súťažiacich povzbudili do súťaže a zdôraznili, že nezáležiac na celkovom poradí, víťazom je každý, kto sa takto náročnej súťaže zúčastnil. Po príhovoroch prof. Ing. Zdeněk Dvořák, PhD., oficiálne otvoril súťaž.

Po slávnostnom otvorení súťaže sa jednotlivé tímy presunuli k predstaveniu súťažnej trate s názornou ukážkou správneho predvedenia každej disciplíny. Ako záťaž súťažiacim slúžil dýchací prístroj a z dôvodu bezpečnosti taktiež prílbka. Súťažiaci v mužských kategóriách používali ako záťaž autonómny dýchací prístroj Saturn S7 a kategória žien Saturn S5.

Tímová spolupráca súťažných dvojíc bola zdôraznená spoločným zdolávaním jednotlivých disciplín. Príkladom môže byť vyslobodovanie zraneného (figuríny) z vraku auta a jej prenos na ➤➤

nosidlách, kde len dobre zohraný tím dokázal efektívne splniť disciplínu. Súťažiaci študenti tak boli nútení spolupracovať podobne ako hasičské jednotky pri svojej zásohovej činnosti.

Dohľad nad správnosťou predvedenia disciplín mali rozhodcovia. Súťažiaci tak mohli pokračovať k ďalšej disciplíne až po správnom vykonaní predošlej, čo príslušný rozhodca signalizoval bielou vlajkou. Súťažiaci vo dvojici boli navyše povinní na seba po splnení mnohých disciplín čakať, čo ešte viac zdôrazňovalo podstatu tímovej práce.

Súťažné disciplíny športovej časti:

1. Rozťahnutie „B“ prúdov.
2. Záchrana zraneného – vyťahnutie z vraku a prenesenie.
3. Prekonanie bariéry.
4. Vytvorenie útočného vedenia.
5. Vytiahnutie závaží do druhého poschodia.
6. Stáčanie hadíc „C“.
7. Údery ťažkým kladivom v hammerboxe.
8. Premiestnenie pneumatiky.
9. Potiahnutie vraku.

V cieľi bol pripravený pomôcť Slovenský Červený kríž z územného spolku Žilina. Ten zabezpečoval zdravotnícky dozor a kontroloval súťažiacich po dobehnutí do cieľa. Aj keď boli disciplíny fyzicky veľmi náročné, počas súťaže nedošlo k vážnejšiemu zraneniu.

Po dobehnutí poslednej dvojice do cieľa a spracovaní výsledkov nasledovalo slávnostné vyhodnotenie súťaže. Vyhodnotenia sa zúčastnil aj gen. JUDr. Alexander Nejedlý, prezident Hasičského a záchranného zboru SR, ktorý poďakoval súťažiacim a organizátorom, no najmä povzbudil mladých študentov k ďalšej záchrannárskej činnosti. Každý súťažiaci dostal diplom s uvedením svojho umiestnenia. Súťažiaci, ktorí sa umiestnili na prvých 3 miestach, získali

medaily a vecné ceny. Absolútni víťazi, Michal Juššik a Lukáš Kabáč, získali taktiež putovný pohár súťaže.

Víťazi jednotlivých kategórií:

Muži - vysoké školy

1. Michal Juššik a Lukáš Kabáč	FBI UNIZA
2. Jakub Javorský a Lukáš Blahuta	FBI UNIZA
3. Marcel Kšenzulák a Juraj Gavala	FBI UNIZA

Muži - stredné školy

1. Daniel Király a Dominik Kohút	SOŠ drevárska ZV
2. Adam Kantor a Marián Kšenzulák	SOŠ stavebná ZA
3. Vladimír Špilák a Richard Bujana	PŠ stavebná ZA

Ženy

1. Michaela Tokárová a Simona Mlynarczykova	TU ZVO
2. Anna Babinská a Janka Bednáriková	FBI UNIZA
3. Michal Juššik a Lukáš Kabáč	FBI UNIZA

Podstatou súťaže „Tímový záchranár“ bolo rozšírenie teoretických vedomostí a overenie fyzických zdatností v disciplínach, ktoré simulujú činnosť zasahujúcich hasičov. Študentom bolo umožnené opustiť univerzitné učebne a školské lavice a v tímovom duchu si zmerať svoju pripravenosť. Súťaž za sebou zanechala medzi zúčastnenými študentmi pozitívne ohlasy.

Veríme, že sa stretne o rok na ďalšom, v poradí 9. ročníku športovo-vedomostnej súťaže „Tímový záchranár“.

Ing. Matej Kadlic, Ing. Milan Dermek,
doc. Ing. Mikuláš Monoši, PhD.
Katedra požiarneho inžinierstva FBI

Social networks&crisis management, Paríž 2017

V dňoch 15. – 19. mája 2017 sa konal v Paríži seminár letnej školy s tematickým zameraním Social networks and crisis management. Účastníkmi boli doktorandi, vedeckí pracovníci ako i odborníci z praxe rôznych krajín - Nórsko, Holandsko, Slovensko, Brazília, Španielsko, Francúzsko. Slovensko zastupovali v Paríži dvaja študenti z Fakulty bezpečnostného inžinierstva UNIZA, doktorandi Zuzana Valášková a Maroš Lacinák. Letná škola bola podporovaná francúzskym národným centrom pre vedecký výskum (CNRS) a medzinárodnou asociáciou pre informačné technológie v krízovom manažmente (ISCRAM).

Program letnej školy otvorila 15. mája doc. Carolinna Rizza z inštitúcie Telecom ParisTech, ktorá bola zároveň hlavnou koordinátorkou programu letnej školy. Úvodnú prednášku na tému krízový manažment v Holandsku predstavila Pauline Kauffmann, ktorá pracovala ako členka Únie civilnej ochrany, členka Národného operačného koordináčného centra a zároveň i ako poradkyňa na Ministerstve bezpečnosti a spravodlivosti v Holandsku. V súčasnosti pracuje ako krízový manažér na polícii v severnom Holandsku. Prednáška bola za-

meraná na predstavenie najväčších hrozieb v krajine, systému včasného varovania, národnej meteorologickej inštitúcie Ministerstva infraštruktúry a životného prostredia (KNMI), informačného centra pre watermanagement, ako aj zabezpečenia krízovej komunikácie počas povodní prostredníctvom informačných technológií.

Počas celého týždňa boli účastníkom letnej školy odprezentované prednášky na témy: systém včasného varovania vo Francúzsku, právne, sociálne a etnické aspekty súvisiace s nárastom informačných technológií v krízovom manažmente, informačný tok v organizácii v súvislosti s meniacim sa prostredím, rozhodovanie a rozhodovacie procesy v krízovom manažmente. Okrem prednášok, program letnej školy bol zameraný na riešenie prípadových štúdií ako napríklad povodeň v Paríži, využívanie sociálnych sietí v krízovom manažmente, vizualizovaní dát a návrhu mobilných aplikácií pre potreby krízového manažmentu, záchranných zložiek, ako i obyvateľov a dobrovoľníkov.

Účastníci riešili prípadové štúdie v skupinách: krízoví manažéri, záchranné zložky, obyvatelia a Vizov tím. Čiastkové výsledky

jednotlivých skupín boli prezentované priebežne počas týždňa. Celkové výsledky boli odprezentované posledný deň. Súčasťou programu letnej školy bola taktiež návšteva krízového centra v Paríži „Zone de défense de la préfecture de police“, kde sa účastníci mali možnosť oboznámiť s činnosťou krízového centra.

Ukončenie seminára sa konalo v piatok 19. mája prezentovaním návrhov jednotlivých skupín pre krízových manažérov, záchranné zložky, obyvateľov a dobrovoľníkov. Účastníci boli za svoje výsledky pochválení od hodnotiacej komisie, ktorej členmi boli vedeckí pracovníci zaoberajúci sa problematikou krízového manažmentu a informačnými technológiami ako i odborníci z praxe.

Program letnej školy ukončila doc. Carollina Rizza, ktorá poďakovala organizátorom, vyzdvihla usilovnosť každého účastníka počas týždňa, aktívnu komunikáciu a záujem účastníkov o preberanú problematiku. Taktiež vyslovila požiadavku pokračovania týchto aktivít aj v budúcnosti, ako i ďalšej medzinárodnej spolupráce.

Ing. Zuzana Valášková
Denná doktorandka
Katedra krízového manažmentu FBI

Medzinárodný kurz civilnej ochrany CMI v Innsbrucku

Mechanizmus civilnej ochrany Európskej únie (European Union Civil Protection Mechanism, ďalej „EUCPM“) bol zavedený v roku 2001 s cieľom zabezpečiť mobilizáciu záchranej asistencie členských štátov v prípade vzniku krízových situácií takého rozsahu, ktorý by prekročoval kapacity lokálnych záchranných zložiek zasiahnutého územia.

Primárna zodpovednosť za zvládanie bezprostredných dôsledkov vzniknutej krízovej situácie spadá do pôsobnosti krajiny, na ktorej území ku vzniku krízovej situácie došlo. Naproti tomu, pokiaľ závažnosť situácie presahuje rozsah národných záchranných kapacít, mimoriadnou udalosťou zasiahnutá krajina môže požiadať o pomoc formou medzinárodnej asistencie pri záchranných prácach. Výhody EUCPM a zriadených záchranných tímov z medzinárodného spoločenstva európskych krajín tak umožňujú poskytnúť dôslednejší a efektívnejší spôsob ochrany ľudí, majetku a životného prostredia, ako aj kultúrneho dedičstva. Doba trvania takejto misie pritom dosahuje niekoľko týždňov, zatiaľ čo humanitárna pomoc je z tohto pohľadu dlhodobou záležitosťou a zameraná je na ochranu života a zdravia ľudí. V súvislosti so zabezpečením efektívnej, rýchlej a flexibilnej reakcie bol zriadený rozsiahly a systematický program vzdelávania a výcviku. Program zahŕňa tréningové kurzy, simulované súčinnosťne cvičenia a výmenné programy.

Prostredníctvom týchto aktivít je umožnená profesionálna príprava pre národných technických a hodnotiacich expertov, personál modulov záchranných tímov, ako aj expertov pre operatívnu, taktickú a strategickú koordináciu. Tréningový program tvorí základnú súčasť mechanizmu spoločenstva. Je kľúčovým prvkom pre prípravu expertov pre medzinárodné operácie civilnej ochrany a záchrannú asistenciu nielen v rámci Európskej únie, ale aj mimo nej. Vzdelávacie a výcvikové kurzy informujú o komplexnej problematike poskytovania medzinárodnej asistencie v oblasti humanitárnej pomoci a civilnej ochrany. Tieto kurzy sú interaktívne a založené na kombinácii teoretických poznatkov, skupinovej práce a diskusiách k vytýčeným problematikám alebo dodatočným otázkam. Úspešné absolvovanie jednotlivých kurzov si vyžaduje vysoký stupeň aktívnej účasti. Cieľová skupina, pre ktorú sú kurzy zamerané, je široká

Z kurzu...

a umožňuje realizáciu výcviku širokej škály hodnotiacich a koordinačných expertov až po špecialistov terénneho zásahu so zameraním na rôzne oblasti (CBRN ohrozenia, zosuvy pôd, povodne, zemetrasenia, medicínska a rýchla zdravotná pomoc, logistická podpora pri krízových situáciách a podobne).

Vstupným bodom do série vzdelávacích a výcvikových kurzov je úvodný kurz mechanizmu spoločenstva CMI (Community Mechanism Introduction Course). CMI je päťdňový intenzívny kurz a hlavný vstupný bod k akémukoľvek inému kurzu zo série výcvikového programu Európskej únie. Jeho cieľom je príprava personálu pre potreby domácich, ako aj medzinárodných aktivít. Obsahom kurzu je úvodná charakteristika komplexnej problematiky mechanizmu spoločenstva civilnej ochrany Európskej únie pri poskytovaní pomoci formou medzinárodnej asistencie pri záchranných prácach. Účastníci sú oboznámení so zá-

kladnými informáciami o medzinárodných aktivitách a misiách civilnej ochrany a humanitárnej asistencie. Tieto aktivity sú vyvíjané v rámci územia geografickej pôsobnosti členských štátov mechanizmu, ako aj mimo neho. Kurz je zameraný na posilnenie a uľahčenie spolupráce pri zásahoch civilnej ochrany a je dôležitou súčasťou európskeho úsilia zlepšiť ochranu obyvateľov, ich majetku, životného prostredia a kultúrneho dedičstva v prípade vzniku mimoriadnych udalostí, vrátane terorizmu.

Ing. Ladislav Mariš, PhD.

Pracovisko výskumu bezpečnosti FBI UNIZA

Ing. Milan Orolín

Kontrolné chemické laboratórium
civilnej ochrany, Nitra

Foto 1: Archív Ing. Ladislava Mariša, PhD.

Foto 2: Internet (<https://goo.gl/DKa8Lc>)

Pracovné výročia júl, august 2017

20. pracovné výročie

doc. Ing. Pavol Kohút, PhD	1. 7. 1997
Jarmila Ivanišová	1. 8. 1997
Anna Ďurkechová	3. 7. 1997
Monika Ilovská	15. 7. 1997
Anna Ostrochovská	20. 8. 1997
doc. Ing. Mária Ďurišová, PhD.	11. 8. 1997

25. pracovné výročie

doc. Ing. Emil Kršák, PhD.	1. 7. 1992
doc. Ing. Vladimír Hottmar, PhD.	1. 8. 1992
Ing. Zuzana Staníková, PhD.	1. 8. 1992
Božena Netrdová	1. 8. 1992
Ing. Róbert Ďurec	6. 7. 1992
Ing. Monika Peniaková	17. 8. 1992
Mgr. Darina Loncová	24. 8. 1992

30. pracovné výročie

Bc. Jana Ondrášová	1. 8. 1987
Viera Mičianová	15. 7. 1987

35. pracovné výročie

doc. Ing. Milan Šimko, PhD.	1. 7. 1982
Daniela Ťažká	1. 7. 1982
doc. Ing. Miroslav Hrnčiar, PhD.	1. 7. 1982
Veronika Jaššová	12. 7. 1982
prof. Ing. Marián Dzimko, PhD.	15. 7. 1982
Ing. Peter Blaško, CSc.	15. 8. 1982
prof. Ing. Karol Rástočný, PhD.	19. 7. 1982

40. pracovné výročie

doc. Ing. Milan Trunkvalter, PhD.	1. 8. 1977
prof. Ing. Peter Zvolenský, CSc.	1. 8. 1977
Janka Pekárová	1. 8. 1977
Bc. Anna Kováčová	1. 8. 1977
Mária Závodská	18. 7. 1977

Úspechy UNIZA na celoslovenských Finále univerzít

Finále univerzít Slovenskej republiky je druhým najvyšším celoslovenským športovým podujatím vysokoškolákov, na ktoré postupujú víťazi kvalifikácií regiónov stred, východ, západ a Bratislava. Súťaže riadi Slovenská asociácia univerzitného športu v spolupráci s univerzitnými pracoviskami telesnej výchovy, VŠTJ a VŠK. V máji 2017 sa uskutočnili Finále univerzít SR v basketbale mužov a žien, vo volejbale mužov a žien, vo futbale, futsale a florbale.

Finále univerzít SR vo volejbale mužov a žien organizovala SPU Nitra, pričom UNIZA obsadila obidve kategórie. Dosiahli sme fantastický úspech konečným prvenstvom v kategórii mužov aj žien, pričom v Žiline nemáme v najvyšších súťažiach ani mužov, ani ženy. Rozhodujúcim faktorom boli u nás nahrávači. U mužov Martin Jančura (prvák na FRI), ktorý odohral finále M SR za Prievidzu, u žien Martina Angušová (prváčka na SJF), ktorá hrala I. ligu za VA Žilina. S akademickými súťažami sa turnajom rozlúčila naša absolventka Zuzka Tomašeková. Po chvala však patrí všetkým hráčom obidvoch

naším tímov, ktoré zaznamenali historický úspech.

Pod záštitou rektora TU Košice sa uskutočnilo Finále univerzít SR vo futsale. Na turnaji sa kvalifikovali víťazi z jednotlivých regiónov – Technická univerzita Košice, Žilinská univerzita v Žiline a Ekonomická univerzita Bratislava. Hralo sa podľa vylosovania systémom každý s každým. Víťazom sa po veľmi vyrovnaných bojoch stali študenti z Ekonomickej univerzity Bratislava pred TU Košice a bronzovou UNIZA. Najlepším hráčom turnaja sa stal študent našej univerzity – Kristián Gábor (FPEDAS).

Technická univerzita Košice bola poverená Slovenskou asociáciou univerzitného športu usporiadať celoslovenské Finále univerzít SR v basketbale, za účasti družstiev TU Košice, UJS Komárno, UK Bratislava a UNIZA. Porazili sme UK Bratislavu a následne aj, rekordne, UJS Komárno. Domáce Košice však boli už nad naše sily, a tak nám zostala pri neúčasti našich viacerých opôr tretia priečka. Hviezdou turnaja bol kapitán nášho tímu Róbert Rožánek (FPEDAS), ktorý v zápase

s Komárnom zaznamenal úctyhodných 51 bodov a s Košicami dal dokonca 60 bodov (z toho 12 trojok). V zápase s Komárnom sa k nemu pridala aj Jakub Mereš (FPEDAS) s 50-mi bodmi, takže táto dvojica dala spolu 101 bodov z celkove 145 získaných bodov!!! Finále univerzít SR vo florbale usporiadala domáca UNIZA, avšak nečakane bez účasti nášho tímu. Regionálnym víťazom oblasti stred sa stala UMB Banská Bystrica, ktorá vo finálových bojoch obsadila konečnú tretiu priečku. Zvíťazila zasluženou UK Bratislava, ktorá vyhrala všetky zápasy.

Úspechy našich športovcov nás veľmi tešia. Poďakovanie patrí vedúcim jednotlivých družstiev – učiteľom ÚTV UNIZA (Mgr. Jozef Sklenár, Mgr. Dušan Giba, Mgr. Peter Nadányi, Mgr. Daniel Baránek, PhD.), ktorí svoje tímy zodpovedne pripravovali.

PaedDr. Ľudmila Malachová
Ústav telesnej výchovy UNIZA

Študenti Žilinskej univerzity účastníkmi SELL Student Games 2017

V máji 2017 vycestovala 54-členná výprava Žilinskej univerzity na medzinárodné športové hry SELL Student Games 2017, ktoré sa konali v Rige – hlavnom a najväčšom meste Lotyšska. Na kvalitne zorganizovanom podujatí súťažilo 1 500 športovcov z 13 krajín a 65 univerzít.

Naša výprava, odhodlaná podať čo najlepší výkon, vyrazila na dlhú cestu autobusom s dvojďňovým predstihom. Súťažili sme v nasledovných športoch: basketbal, bedminton, futbal, florbal, plávanie, volejbal muži, volejbal ženy. Naši zástupcovia sa v silnej medzinárodnej konkurencii nestratili. Kolektívnu florbalistov sa dokonca podarilo vybojovať veľmi cenné bronzové medaily.

Naši študenti mali možnosť súťažiť so svojimi rovesníkmi z rôznych končín sveta na skutočne kvalitných športoviskách, o akých sa nám môže iba snívať.

Množstvo sprievodných akcií zase vhodne dotváralo celkovú atmosféru. Vrátili sme sa domov plní zážitkov a s presvedčením, že podobné podujatia sú pre každého z nás veľmi cennou skúsenosťou. Naše poďakovanie patrí rektorky UNIZA a športovému klubu AC UNIZA, ktorí akciu finančne podporili.

Mgr. Daniel Baránek, PhD.
Ústav telesnej výchovy UNIZA

Jubilejný Beh do strečnianskych hradných schodov

História Behu do strečnianskych hradných schodov sa začala písať presne pred dvadsiatimi rokmi. Od samého začiatku úzko spolupracovali Žilinská univerzita v Žiline a Olympijský klub Žilina. Mládež spočiatku štartovala na trati 151 hradných schodov, vysokoškólači a dospelí museli zvládnuť nielen schody, ale aj celý dobeh až na hradné nádvorie. Trať bola skutočne náročná, preto sme od roku 2008 zaviedli jednotnú trať pre všetky vekové kategórie, a to samotné strečnianske hradné schody. Zdoľať ich v čo najkratšom čase je neľahká úloha hlavne pre menej trénuovaných pretekárov. V rovnakom období sme doplnili aj kategórie detí na výsledných 12 kategórií. Počet účastníkov priam geometricky rástol. Z pôvodnej stovky účastníkov sa vyšplhal až na rekordných 346 pretekárov v roku 2015! Niektoré ročníky podujatia boli spestrené napr. aktívnou účasťou hokejistov MsHK Žilina, či volejbalistiek VK Slávia UNIZA. V roku 2002 si zasúťažil aj vtedajší podpredseda vlády SR Ing. Ivan Mikloš. Tradícia podujatia bola prerušená jedine v roku 2013, a to z dôvodu výstavby stredovekej dediny Paseka.

Jubilejný 20. ročník tohto populárneho bežeckého podujatia sa uskutočnil v stredu 31. mája 2017. Usporiadatelia pripravili tradičných 12 kategórií - súťažili deti, mládež, vysokoškólači aj dospelí z celého Žilinského kraja. Mládež tvorila aj v tomto ročníku prevažnú väčšinu. Spolu sa na štart postavilo 282 pretekárov. Talentovaný Michal Miške (Gymnázium Kráľovnej pokoja v Žiline) triumfoval na tejto trati už štvrtýkrát v poradí, a opäť v novom traťovom rekorde 33,15 sek.!

Toto športové podujatie zahŕňa aj možnosť bezplatnej prehliadky hradu Strečno a stredovekej dediny Paseka, čo je príjemným kultúrnym spestrením akcie. O organizáciu tohto vydareného podujatia sa postarali Ústav telesnej výchovy UNIZA, Academic UNIZA, Olympijský klub Žilina, Považské múzeum v Žiline a obec Strečno. Naše poďakovanie patrí mestu Žilina, ktoré podujatie finančne podporilo. Mediálnym partnerom podujatia bola televízia Severka.

Farby Žilinskej univerzity na tomto ročníku hájili: Andrea Špaňová (FBI UNIZA), Adam Dubec (FRI UNIZA), Michal Cvacho (EF UNIZA), Dominik Mikluš (FRI UNIZA), Vladimír Triebel (FBI UNIZA), Matej Fassinger (SJF UNIZA), Patrik Matuš (FBI UNIZA) a prof. Dr. Ing. Miroslav Neslušán (SJF UNIZA).

Študenti VŠ:

1. Adam Dubec	FRI UNIZA	0:37:69
2. Michal Cvacho	EF UNIZA	0:39:87
3. Dominik Mikluš	FRI UNIZA	0:40:51

Študentky VŠ:

1. Andrea Špaňová	FBI UNIZA	1:03:89
-------------------	-----------	---------

Muži:

7. Miroslav Neslušán	SJF UNIZA	0:49:16
----------------------	-----------	---------

Ďalšou športovou akciou, ktorú zorganizujú Olympijský klub Žilina a ÚTV UNIZA bude Beh Olympijského dňa naplánovaný na 23. júna 2017.

PaedDr. Ľudmila Malachová
Ústav telesnej výchovy UNIZA

Úspechy našich študentov na Slovenskom pohári

Klub silových športov AC UNIZA POWER CLUB z poverenia SAFKST (Slovenská asociácia fitness, kulturistiky a silového trojboja) usporiadal 20. mája 2017 Slovenský pohár v silovom trojboji a v tlaku na lavičke RAW - jedinú súťaž tohto zamerania na Slovensku.

Súťaž sa konala v priestoroch telocvične Športcentra Stará menza a bola určená pre trojbojárov súťažiacich bez ochranného výstroja. Výstroj pretekára bola zredukovaná na dres tzv. SINGLET, opasok, tričko, podkolenky a športové obuv. Cieľom podujatia bolo osloviť široké masy priaznivcov silového trojboja a tlaku na lavičke. Toto sa aj usporiadateľom podarilo, na akciu prišlo rekordných 107 súťažiacich, z toho 5 pretekárov bolo z Českej republiky. Súťaž získala štatút najväčšej súťaže usporiadanej na Slovensku podľa pravidiel IPF. Umiestnenie zástupcov Žilinskej univerzity:

- Slavomír Juššík, kategória junióri ťažká, 3. miesto v silovom trojboji (FBI)
- Michal Pilát, kategória junióri ťažká, 6. miesto v silovom trojboji (FBI)
- Lukáš Jambor, kategória muži stredná, 3. miesto v silovom trojboji (FBI)

Ing. Dominik Olexa
predseda AC UNIZA POWER CLUB

Lukáš Jambor

Michal Pilát

Slavomír Juššík

UNIZA obhájila prvenstvo v golfe!

V 5. ročníku vysokoškolskej ligy v golfe obhájili hráči našej univerzity titul a získali túto trofej už po štvrtýkrát v histórii.

Súťaž pozostávala zo štyroch kôl, ktoré sa postupne uskutočnili v golfových rezortoch v Lozorne, Bernolákove, Skalici a v Sedine. O úspech nášho družstva sa pričínili študenti Adam Hladký, Marek Antolík, Miroslav Gdovin, Matúš Kostolník (všetci FRI) a zamestnanci Katka Zgútová, Jozef Komačka (SvF), Zuzana Kazániová a Róbert Janikovský (ÚTV).

Súťaže v tomto ročníku opäť organizoval náš športový klub Academic UNIZA, tentokrát v spolupráci so súkromným Slovenským gymnáziom v Bratislave, čo prinieslo do súťaže vyššiu kvalitu. Prepojenie vysokoškolských a stredoškolských súťaží, má význam hlavne pre kontinuálny prechod súťažiacich z jednej kategórie do druhej.

Všetci účastníci súťaže ocenili kvalitu a organizačné zabezpečenie všetkých súťažných kôl a spoločne vyjadrili poďakovanie riaditeľke súťaže PaedDr. Zuzane Kazániovej (ÚTV UNIZA).

Nasledujúci, 6. ročník súťaže, bude pokračovať 4.10.2017 v golfovom rezorte v Piešťanoch, držte našim golfistom palce!

PaedDr. Róbert Janikovský
riaditeľ ÚTV UNIZA

Vydáva: Žilinská univerzita v Žiline. **Redakcia:** **výkonná redaktorka:** PhDr. Slavka Pitoňáková, Ph.D., **foto:** Cyril Králik, **predseda redakčnej rady:** doc. Ing. Jozef Ristvej, Ph.D., prorektor UNIZA. **Členovia redakčnej rady:** FPEDAS: doc. Ing. Jarmila Sosedová, Ph.D., SJF: prof. Ing. Eva Tillová, Ph.D., EF: doc. Ing. Peter Hockicko, Ph.D., SvF: Ing. arch. Zuzana Grúňová, FRI: doc. Mgr. Jakub Soviár, Ph.D., FBI: Mgr. Valéria Móricová, FHV: PhDr. Slavka Pitoňáková, Ph.D., ÚTV: PaedDr. Ludmila Malachová, Foto na obálke - Cyril Králik: Malý oddych v závere letného semestra.

Príspevky posielajte na: e-mail: spravodajca@uniza.sk. **Uzávierka nasledujúceho čísla je 6. októbra 2017.**

Vychádza ako dvojmesačník (okrem prázdnin). Nepredajné! Tlač: EDIS – vydavateľské centrum UNIZA, Univerzitná 1, 010 26 Žilina
Registrácia MK SR EV 4394/11. ISSN 1339-4134. **Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu rukopisov.**

Adresa vydavateľa: Univerzitná 8215/1, 010 26 Žilina, IČO: 00397563